

Dokterszorg Friesland Holding BV
Heerenveen

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2019

waarin opgenomen de

Jaarrekening 2019

van

Dokterszorg Friesland Holding BV
te
Heerenveen

Jaarrekening 2019

Heerenveen, 26 mei 2020

Dokterszorg Friesland Holding BV
Jaarrekening 2019

Inhoudsopgave

	<u>Pagina</u>
Bestuursverslag	3
ADVIES AAN DE ALGEMENE VERGADERING	9
ORGANISATIE EN BESTUUR. VASTSTELLING JAARREKENING	10
JAARREKENING 2019	11
Geconsolideerde balans per 31 december 2019	11
Geconsolideerde Winst- en verliesrekening over 2019	12
Kasstroomoverzicht over 2019 (geconsolideerd)	13
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en in de geconsolideerde jaarrekening	14
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2019	16
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2019	22
Enkelvoudige balans per 31 december 2019	28
Enkelvoudige Winst- en verliesrekening over 2019	29
Kasstroomoverzicht over 2019 (enkelvoudig)	30
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2019	31
Toelichting op de enkelvoudige Winst- en verliesrekening over 2019	36
Toelichting op het kasstroomoverzicht (enkelvoudig) over 2019	40
OVERIGE GEGEVENS	
Resultaatbestemming, vaststelling jaarrekening en statutaire zeggenschappen	41
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	42

Bestuursverslag

1. Inleiding en algemeen

De vennootschap is opgericht op 9 februari 2012. Het jaar 2019 is daarmee het achtste boekjaar van de vennootschap Dokterszorg Friesland Holding BV. De vennootschap is oorspronkelijk opgericht door de Ondernemende Huisartsenvereniging Friesland (OHF). Op 17 december 2018 heeft de OHF al deze aandelen overgedragen aan LHV-Huisartsenkring Friesland, waarna de OHF is opgeheven. De aandelenoverdracht heeft geen invloed op de beslissende beleidsmatige invloed van de gezamenlijke huisartsen van Friesland op het beleid van Dokterszorg.

Dokterszorg Friesland Holding BV is onderdeel van een groep, waarvan de vennootschap de moedermaatschappij is. Dokterszorg Groep heeft als doel om de huisartsen in Friesland in brede zin te ondersteunen bij de praktijkvoering als huisarts. Door het toenemen van en meer differentiatie in de vraag naar dienstverlening - naast de vertrouwde waarneming van de avond- nacht- en weekeinddiensten - is er destijds voor gekozen om de verschillende soorten dienstverlening in aparte juridische entiteiten onder te brengen. Dit is mede ingegeven door toezichtregels en door fiscale voorschriften en mogelijkheden.

Dokterszorg Friesland Holding BV heeft binnen de groep Dokterszorg als specifiek aandachtgebied (volgens de statuten) het deelnemen in resp. de directievoering van andere ondernemingen, ongeacht de rechtsvorm.

De aandachtsgebieden binnen de Groep Dokterszorg zijn: het organiseren van de ANW-zorg, de zorg voor chronisch zieken, deskundigheidsbevordering en andere ondersteuning in de huisartsenpraktijk.

2. Toestand op balansdatum

De vennootschap heeft - enkelvoudig - op de balansdatum een positieve financiële positie: de vlottende activa zijn hoger dan de kortlopende passiva. De vorderingen bestaan voor het grootste deel uit externe middelen in de vorm van liquide middelen. De rekening-courantverhoudingen vormen een onderdeel van de gewone bedrijfsvoering en zijn het resultaat van onderlinge verrekeningen van onderlinge leveringen en betalingen. Er is geen sprake van onderlinge financiering van activiteiten of mogelijke tekorten bij groepsmaatschappijen.

De solvabiliteit van de groep als geheel is ruim voldoende, ondanks de afname van de liquide middelen. De vorderingen zijn toegenomen (vooral door een verhoging van de consultatiekosten van Dokterswacht Friesland) en de kortlopende schulden zijn afgenomen door lagere crediteurensaldi en het terugbetalen van nacalculatiebedragen.

<i>Ratio's in cijfers:</i>	2019	2018	
Liquiditeit	1,66	1,64	(Vlottende activa/kort vreemd vermogen)
Solvabiliteit	1,66	1,51	(Totale activa/vreemd vermogen*100%)

3. Ontwikkeling gedurende het boekjaar

De vennootschap is opgericht als houdstermaatschappij voor de BV's waarin de feitelijke activiteiten van de Groep worden uitgevoerd. Vanaf 1 januari 2016 is in de vennootschap - naast de algemene besturing - ook de centrale bedrijfsvoering ondergebracht. De door de vennootschap gemaakte kosten voor bedrijfs- en directievoering worden volledig doorberekend aan de werkmaatschappijen op basis van de werkelijke geschatte afname. Waar meting niet mogelijk is, wordt gebruik gemaakt van een schattingsmethode die ook in het verslagjaar consistent is toegepast.

De jaarrekening bestaat naast het enkelvoudige deel ook uit de geconsolideerde jaarrekening. In deze jaarrekening zijn de balans en de exploitatierekening van alle juridische entiteiten, die gezamenlijk de groep Dokterszorg vormen, samengegeld.

<u>Het resultaat is als volgt opgebouwd:</u>	<i>Normaal</i>	<i>Eenmalig</i>	2019	2018
Doktersacademie	1	19	20	-93
Doktersdiensten	-60	0	-60	4
Ketenzorg	909	-707	202	0
Totaal: resultaat Subholding	850	-688	162	-89
Dokterswacht	-83	103	20	-496
	-----+	-----+	-----+	-----+
Exploitatieresultaat Dokterszorg geconsolideerd	767	-585	182	-585

Het resultaat wordt vooral beïnvloed door:

- de teruggave winstbelasting bij Doktersacademie, samenhangend met de verrekening van het fiscale verlies 2018;
- het voorziene éénmalige verlies van Doktersdiensten om eenmalig een nieuwe balans in de bedrijfsvoering te vinden;
- het lager uitvallen van de zorgkosten en organisatiekosten Ketenzorg, zodat na nacalculatie van € 707k en volgens de voor 2019 geldende overeenkomst de maximale toevoeging aan het eigen vermogen kon worden gedaan;
- een eenmalig opbrengst bij Dokterswacht uit hoofde van afwikkeling nacalculaties tot en met 2018 (€ 39k).

In het boekjaar zijn bij diverse vennootschappen (Doktersacademie, Holding en Dokterswacht) al enkele jaren lopende personeelsdossiers afgewikkeld. In alle gevallen is de uiteindelijke uitdiensttreding gepaard gegaan met een einduitkering. De benodigde bedragen hiervoor zijn in voorgaande boekjaren gereserveerd; het verschil met de werkelijke betaling is ten gunste of ten laste van het boekjaar gekomen.

Voor Ketenzorg zijn voldoende dekkende tarieven afgesproken. Ook in 2019 was sprake van een onderbesteding op de inkoop van 2e lijns zorg. Het overschot in nacalculatie werd daarnaast veroorzaakt door de toename van de geïncludeerde patiënten, maar waarvoor de extra ontvangen bijdrage in de organisatiekosten niet gebruikt is.

Bij Dokterswacht is sprake geweest van een hoger benodigd budget voor inzet van extern management en gedetacheerd zorgpersoneel. Dit is deels opgevangen door het niet ingezet deel van de begrote loonkosten; het meerdere heeft geleid tot een tekort op kosten van € 83k. Daarentegen zijn enkele eenmalige opbrengsten (zie hiervoor) aan het resultaat 2019 toegevoegd, waarna € 20k aan de RAK is toegevoegd.

Organisatie onderzoek Dokterswacht:

Om met verzekeraars uit de impasse te komen t.a.v. het kostenniveau Dokterswacht is door Bureau Berenschot een kostenonderzoek uitgevoerd. Kortweg stelt Berenschot dat DWF duurder is dan andere Huisartsendienstenstructuren, terwijl de zorgconsumptie lager is. De verklaring daarvan is dat DWF meer personele kosten maakt ter ondersteuning van de huisarts c.q. voor het in stand houden van de beschikbaarheidsfunctie, ook voor de 1e opvang van SEH-patiënten. Dat betekent ook dat een door verzekeraars gewenste reductie van kosten uit de ondersteuning van het primair proces zal moeten komen. Op basis van deze rapportage hebben verzekeraars en DWF geconcludeerd dat een kostenreductie geen doel op zich is.

Als gevolg daarvan is gestart met een visietraject samen met FHV bestuur. Onderdeel daarvan waren een stakeholderanalyse en ledenraadpleging FHV: Er is een aantal strategische speerpunten benoemd. Deze zijn:

- belasting huisartsen en medewerkers verlagen;
- alleen medische spoedzorg op de Huisartsenpost;
- gepaste (spoed)zorg kwetsbare ouderen;
- palliatieve zorg in de ANW-uren kunnen blijven verzorgen;
- optimaliseren samenwerking GGZ, VVT en SEH's.

In 2020 zullen vijf projecten uitgevoerd gaan worden om deze speerpunten inhoud te geven en resultaten te halen.

Zowel het proces als de uitkomst waren van zodanige kwaliteit dat met verzekeraars overeenstemming over het verleden, het verslagjaar en het komend jaar 2020 werd bereikt. In het boekjaar is begin op oktober met verzekeraars overeenstemming bereikt over de werkelijk benodigde bekostiging van de activiteiten op het gebied van zorgverlening en ondersteuning huisartsen tijdens de ANW en de eigen praktijken (Dokterswacht). Deze overeenstemming heeft betrekking op de jaren 2015-2018 van Dokterswacht, het financiële effect daarvan vindt zijn weerslag in deze jaarrekening. Voor het jaar 2019 hebben we ook een budget kunnen afspreken dat op de normale manier in het reguliere financiering regiem valt. Dat zelfde geldt voor de budgetafpraak 2020.

Organisatie:

Om de strategie van Dokter&zorg en zijn eenheden verder uit te werken zijn in het voorjaar van 2019 in de regio's 'regiobijeenkomsten' georganiseerd. Het zijn succesvolle bijeenkomsten geweest. In totaal hebben we ongeveer 100 direct betrokkenen (huisartsen, zorgmedewerkers, stafdiensten) ontvangen. De reacties waren positief; zowel over de inhoud als over het feit dat we dit in de regio's organiseerden. Medewerkers en huisartsen waardeerden dat zij een totaalblik op Dokter&zorg kregen. En konden een aantal projecten of ontwikkelingen beter in hun context worden geplaatst. De zo vormgegeven strategie wordt jaarlijks vertaald in het jaarplan van de onderdelen.

Vanaf 1 april 2019 heeft Dokter&zorg een nieuwe organisatiestructuur. Het Divisiemodel is verlaten voor een organisatie dat opgebouwd is vanuit de 4 herkenbare eenheden (Dokterswacht, Ketenzorg, Doktersacademie en Doktersdiensten). De organisatie kent maximaal 2 managementlagen (bij Dokterswacht) onder de Raad van Bestuur.

Nieuw huisartsenpost informatiesysteem Dokterswacht:

Met de vier noordelijke HDS-sen is een gezamenlijk traject doorlopen om te komen tot eenzelfde HAPis (Huisartsenpost-Informatiesysteem). De bestuurders hebben vooraf naar elkaar uitgesproken dat 'uitstappen' op elk moment mogelijk was. Dit bleek niet nodig. Door een enthousiaste groep medewerkers en huisartsen is eind 2019 een eenduidig advies aan de bestuurders gegeven. Dokter&zorg/Dokterswacht heeft op basis van dit advies in het eerste kwartaal 2020 de besluitvorming afgerond en het besluit tot vervanging van CallManager genomen.

Personeel:

In juni 2019 is in samenwerking met onderzoeksbureau Integron een medewerkersonderzoek gehouden. Maar liefst 72% van alle collega's heeft de online vragenlijst ingevuld. Het gemiddelde tevredenheidspercentage kwam uit op een 7. Het management heeft samen met Integron de resultaten van het onderzoek besproken. De uitkomsten passen binnen het beeld dat er lag bij het management, maar waren op een aantal onderdelen desalniettemin confronterend. Daarmee is het onderzoek een waardevolle spiegel voor de organisatie en geeft het ons goede handvatten om hier iets mee te doen.

Wat opvalt is dat de tevredenheidsscores en behoeften tussen de bedrijfsonderdelen verschillen. Organisatie-breed wordt de collegiale sfeer en de fysieke veiligheid als positief ervaren. Het werkplezier ligt bij Dokterswacht lager dan bij de andere onderdelen. Aandachtsgebieden voor Dokterswacht zijn onder andere de beschikbaarheid van middelen, een goede werk- en privébalans en kwaliteitsgerichtheid van de organisatie. Bij de rest van de organisatie hechten medewerkers meer belang aan verbetering van de werkdruk en de professionaliteit van de organisatie. De onderlinge verschillen vragen om een aparte aanpak per bedrijfsonderdeel. Daarom zijn per bedrijfsonderdeel verschillende plannen van aanpak opgesteld. Bij Dokterswacht is afgesproken dat medio 2020 het MTO in bescheiden vorm wordt uitgevoerd om voortgang te bewaken.

Kwaliteit:

Na een kritische HKZ audit eind 2018 heeft Dokterswacht zich in 2019 duidelijk hersteld. Het harde werken heeft zich beloond. De tussentijdse audit in het voorjaar en met name de audit in het najaar lieten dat ook aan de auditor zien. Met lof en waardering heeft Dokterswacht het HKZ certificaat ontvangen.

Net als voor Dokterswacht als voor Ketenzorg ontvangen we het NEN7510 certificaat. Als eerste zorgorganisatie in Nederland volgens de nieuwe norm 2017. Een hele mooie prestatie van de gehele organisatie.

4. Risicoparagraaf

De vennootschap loopt risico's bij de bedrijfsvoering. Risico's op financieel verlies, verlies van middelen of van imago zijn niet te vermijden, maar wel te verminderen. De directie heeft maatregelen getroffen waardoor risico's op verschillende vlakken (financieel, operationeel, strategisch en politiek) doorlopend in beeld gebracht worden door middel van een risicomatrix. Het actualiseren van de risicomatrix alsmede het treffen van adequate maatregelen voor risicobeheersing is de verantwoordelijkheid van de directie van de vennootschap.

Dokterszorg heeft de voornaamste risico's als volgt gedefinieerd:

1. Financiële risico's. Deze doen zich vooral voor als de organisatie niet in staat is om de kosten binnen de begrote uitgaven te houden. Als deze samen zouden lopen met een falend risicobeheersing en controlesysteem, is de impact hiervan als gemiddeld beoordeeld. Dokterszorg heeft een gedigitaliseerd management dashboard waarin de voornaamste Kpi's zijn vastgelegd. Op deze Kpi's wordt maandelijks gerapporteerd en per kwartaal wordt een integrale verantwoording afgelegd aan de algemeen directeur. De verantwoording vindt per kwartaal aan de RvC en AVA. Daarmee is de kans dat het risico zich voordoet als klein beoordeeld. Vanaf 2019 kent de RvC ook een auditcommissie waarmee per kwartaal de voortgang, risico's en maatregelen betreffende de financiële huishouding van Dokterzorg uitvoerig wordt besproken.

Effecten Corona-pandemie 2020

Begin 2020 heeft zich wereldwijd een pandemie voorgedaan als gevolg van de verspreiding van een coronavirus onder de naam Covid-19. De verspreiding van dit virus brengt gezondheidsrisico's mee voor de gehele bevolking en doet daarmee een beroep op alle typen zorginstellingen. In die zin is Dokterswacht Friesland vanaf medio maart 2020 als schakel in de gezondheidszorg betrokken geraakt bij de directe zorgverlening aan mogelijke patiënten alsmede in het voorkomen van de verdere verspreiding van het Covid-19 virus.

Vanuit Dokterswacht Friesland is in samenwerking met de Friese huisartsen het crisisbeleidsteam geactiveerd, bestaande uit management, huisartsen en medewerkers. Dokterswacht Friesland en de Friese huisartsen zijn daarin samen verantwoordelijk voor de beleidsvoering voor huisartsenzorg in de gehele provincie ten tijde van de crisis.

Dit crisisbeleidsteam vloeit voort uit het activeren van het HuisArtsenRampenOpvangPlan (HAROP) en is daarmee onderdeel van de regionale en landelijke crisisorganisatie. Voor de goede orde dit heeft dan betrekking op de huisartsgeneeskundige zorg, zowel in de ANW als in de uren overdag.

Dokterswacht heeft in financieel opzicht op een aantal manieren met de effecten van COVID-19 te maken.

a) Nadat in het begin van de coronacrisis het aantal telefonische verrichtingen fors is gestegen, is dit in de loop van de tijd veranderd naar een onderproductie. In de maanden april en mei is dit ongeveer 85% van normaal. Tevens is de samenstelling van de verrichtingen mix veranderd. Het aandeel consulten is fors lager en het aandeel telefonische verrichtingen hoger. De consequentie is dat de financieringsprognose voor DWF maatregelen vereiste. Deze zijn genomen. Samen met verzekeraars is, met referentie aan de landelijke afspraken, bij de NZa een aanpassing tarief aangevraagd en toegekend met ingang van 1 mei. Hiermee is de financieringsbehoefte weer op peil.

Met verzekeraars De Friesland en VGZ is afgesproken dat kwartaalsgewijs het verloop van verrichtingen en financiering wordt gemonitord. Indien noodzakelijk zullen tussentijdse tarieven worden aangevraagd en aangepast.

b) T.b.v. de zorgverlening heeft DWF aanvullende kosten moeten maken. Hierbij valt te denken aan het inkopen van persoonlijke beschermingsmiddelen en de inzet van extra uren medewerkers en huisartsen.

Tegelijkertijd met de aanpassing van het tarief zijn met verzekeraars afspraken gemaakt over de bekostiging van deze meerkosten. Deze afspraken zijn gebaseerd op de landelijke regeling.

c) De extra inzet van medewerkers en huisartsen in de crisisorganisatie. Deze worden geregistreerd. Het is thans nog onduidelijk hoe deze inzet gefinancierd moet gaan worden. De omvang is echter dusdanig (<50K) dat de continuïteit niet in het geding zal komen.

Bij de Doktersacademie is half maart de gehele omzet in een keer weggefallen. Wij verwachten na 1 september a.s. de scholingsbijeenkomsten in enige mate van fysieke vorm weer op te starten. Onze verwachting is dat een volledige inhaaleffect niet mogelijk is. Een klein deel wordt ingevuld door versneld online leermiddelen aan te bieden. Als compensatie van de salariskosten hebben wij op basis van de landelijke NOW regeling een aanvraag gedaan. Wij verwachten hiermee uiteindelijk 90 % gecompenseerd te krijgen. Een sluitende financiële effectrapportage is thans nog niet te maken. Een tekort dat overblijft kan in ieder geval nog tot € 114k met eigen middelen worden opgevangen.

De door het Corona-virus veroorzaakte crisis raakt ook de zorgverlening die door Ketenzorg Friesland wordt gefaciliteerd. Het huidige effect is dat de zorgverlening aan chronische patiënten in een keten een langere doorlooptijd kent, doordat 1e lijnszorg is opgeschoven en 2e lijns zorg is opgeschort. Wij verwachten dat de zorg op enig moment in het boekjaar weer op gang kan komen en dat de opgeschoven en opgeschorte zorg alsnog verleend zal gaan worden. Indien dat niet zo is, dan zullen exclusies en terugbetalingen volgen en zorgkosten zullen wegvallen. Per saldo zal dan minder dekking overblijven voor de organisatiekosten. KZF weet zich in die gevallen gesteund door de landelijke coulancregeling die er tussen de landelijke koepels is gemaakt. Deze coulancregeling komt er op neer dat er geen financieel risico voor KZF is vanwege COVID-19. Mocht uiteindelijk toch een deel van dit risico door KZF worden genomen, dan zal de omvang daarvan beperkt zijn in relatie tot het eigen vermogen. Er is er voldoende risicokapitaal beschikbaar om dit gedurende een geruime tijd (binnen het boekjaar) op te kunnen vangen.

De Raad van Bestuur stelt vast dat het continuïteitsrisico dat is ontstaan door de recente ontwikkelingen hiermee voldoende onderkend is en met de genoemde maatregelen op adequate wijze gemitigeerd kan worden. Uiteraard worden alle ontwikkelingen nauwlettend gevolgd en zal hierop door de organisatie worden gereageerd met passende maatregelen om de continuïteit van de gehele organisatie blijvend te kunnen behouden.

Alles overziend wordt de impact van de risico's op de financiële positie door de directie als "gemiddeld" beoordeeld. Dat betekent dat een financieel verlies als gevolg van het optreden van bovengenoemde risico's het resultaat kan minimaliseren of tot een beperkt verlies kan brengen. De omvang van het eigen vermogen is naar het oordeel van de bestuurder van Dokterszorg dan nog voldoende om het resterende verlies op te vangen.

Bij twee werkmaatschappijen is sprake van een maximum aan de vorming van eigen vermogen op grond van regelgeving resp. op grond van afspraken. Bij de werkmaatschappij Dokterswacht Friesland BV is het eigen vermogen in 2019 iets gestegen, maar ligt nog onder het toegestane maximum van 10%. Met de financiële afspraken met verzekeraars is door de RvB en de (auditcommissie) RvC geconstateerd dat het huidige niveau gezien het risico voor nu afdoende is. Bij een verdere daling van het werkkapitaal zijn bij Dokterswacht Friesland maatregelen getroffen in de vorm van een krediet om de eerste periode bij een concrete situatie van een financieringstekort te kunnen overbruggen. Onderdeel van het financieringssysteem is de nabalculatorische verrekening met verzekeraars boven 2% of beneden -2%, hetgeen een mitigerende werking heeft in het geval van over- resp. onderproductie (meer/minder verrichtingen dan waar het tarief op is gebaseerd).

Effecten Brexit:

Om te onderzoeken of er een mogelijk Brexit-effect is voor (met name) DWF is er een impact analyse gemaakt. Daarnaast is de vraag ook uitgezet bij InEen. Aan de hand van een impact analyse Brexit Rijksoverheid, kortweg regelhulp Brexit, hebben wij geconcludeerd nagenoeg geen impact van de Brexit. Aanvullende maatregelen waren niet nodig.

2. Operationele risico's kunnen zich in de eerste plaats voordoen als er discontinuïteit in management en/of bestuur optreedt. Sleutelfuncties binnen de organisatie worden daarom desnoods op interim basis ingevuld. Operationele risico's kunnen zich evenzeer voordoen als de diverse onderdelen binnen Dokterszorg onvoldoende gebruik maken van elkaars sterkte en/of in werkzaamheden overlappen. Regelmatige onderlinge afstemming met structureel en ad hoc overleg binnen besluitvormingsstructuren moeten dit risico mitigeren. Het effect dat deze operationele risico's optreden en de kans daarop worden daarom als klein beoordeeld. Gedurende het verslagjaar zijn alle interim posities ingevuld door medewerkers in vaste dienst.

3. Personele risico's treden op bij kwalitatieve en kwantitatieve onderbezetting. Gevolg is een oplopende werkdruk en uiteindelijk het niet kunnen voldoen aan de vraag van patiënten en huisartsen of de te leveren kwaliteit. Het personeelsbeleid van Dokterzorg is er op gericht om tijdig gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden. Het effect van deze set van risicofactoren is groot. Met een krappere wordende arbeidsmarkt is dit risico het afgelopen jaar als gemiddeld gekwalificeerd. Met name binnen het onderdeel Dokterswacht is de kans dat er sprake is van langer durende onderbezetting hoog. Voor de andere onderdelen speelt dit nog niet. Risicobeheersingsmaatregelen bestaan uit een actief wervings- en selectiebeleid, ruimte voor opleidingen en een samenhangend Arbeidsbeleid.

Door middel van de inzet van een externe detacheerder is met name het risico op onderbezetting op het TriageCenter verkleind. Via dit kanaal konden 10 medewerkers worden aangetrokken, waarvan wij in 2020 het dienstverband in loondienst hebben voortgezet.

4. Voor wat betreft processen en middelen ziet Dokterzorg met name risico's optreden als de ICT onvoldoende werkt. Dit kan voorkomen als gevolg van uitval van nutsvoorzieningen en/of functionele dan wel technische malheur. Om deze risico's te beheersen zijn adequate servicecontracten met leveranciers gesloten, waarmee ondersteuning 7*24 uur beschikbaar is incl. een spoeddienst. Voor cruciale systemen is redundantie ingericht. Dokterzorg heeft in 2019 het NEN7510 certificaat verkregen volgens de nieuwe norm (2017). De interne beheersorganisatie is dus bewezen op orde en wordt getoetst op actualiteit. Het effect van onvoldoende werkzame ICT is groot. Met de maatregelen die Dokterzorg heeft getroffen acht zij de kans op optreden daarvan klein. Wanneer het optreedt, zijn er in crisisplannen voldoende maatregelen getroffen om de dan optredende situatie te beheersen. Het totale risico op dit aspect beoordelen wij dan ook als klein.

In het verslagjaar heeft zich twee keer een storing voorgedaan waardoor de bereikbaarheid van Dokterswacht verslechterde. Daarop heeft Dokterswacht een alternatief telefoonnummer publiekelijk bekend gemaakt, om de bereikbaarheid te garanderen. De Telecomprovider heeft zijn excuses aangeboden, de extra gemaakte kosten vergoed en een verbeterd platform voor Dokterswacht beschikbaar gemaakt.

5. Strategische risico's doen zich voor als Dokterzorg onvoldoende zou inspelen op ontwikkelingen in de zorg en onvoldoende zou aansluiten bij de vraag van klanten (huisartsen, patiënten) en stakeholders. Een actief stakeholdermanagement, tevredenheidsmetingen en behoefte onderzoek maken deel uit van het instrumentarium van Dokterzorg om deze risico's te beheersen. Daarbij hoort ook een regelmatige afstemming met bestuur van huisartsenvereniging en verzekeraar(s). In de jaarplancycclus zijn meerdere afstemmingsmomenten met het FHV bestuur opgenomen. Daarmee garandeert Dokterzorg dat de gezichtspunten van de aandeelhouder vroegtijdig worden vertaald naar de jaarplannen van de onderdelen. De goedkeuring in de aandeelhoudersvergadering in december is daarmee dan ook – in principe – een formaliteit.

Bij strategische risico's hoort ook de kans dat Dokterzorg te maken kan krijgen met reputatieschade. Dokterzorg staat daarom in regelmatig contact met stakeholders, kent een actief meldingssysteem naar IGJ en is maximaal transparant naar aandeelhouders en financiers over zijn bedrijfsvoering en de resultaten daarvan.

Het effect van deze risico's is groot, de kans is – met de beheersmaatregelen – als gemiddeld beschouwd.

6. De set van politieke of compliance risico's wordt gevormd door het voldoen aan wet en regelgeving en het aanpassen daaraan van intern beleid en gedrag. Actieve participatie in de koepelorganisatie Ineen, opleiding en deskundigheidsbevordering op dit gebied zijn gericht op beheersing van deze risico's. Daarnaast houden wij de drempel laag om juridische expertise in te zetten om mogelijke risico's vooraf te duiden en te vermijden of te verlagen. De aandelen overdracht naar de FHV is door Dokterzorg tevens aangegrepen om de statuten en bijbehorende reglementen te actualiseren en in lijn te brengen met de Zorgbrede Governance Code. Dit is geheel binnen het verslagjaar gerealiseerd.

Om de risico's, het effect en de kans in een lopend jaar te blijven beoordelen, maakt de Raad van Bestuur de risicobeoordeling onderdeel uit van de control-cyclus. Twee keer per jaar vindt bovendien verantwoording van de risicoanalyse plaats aan de RvC.

5. Verwachte gang van zaken in 2020

Elke bedrijfsonderdeel kent zijn eigen jaarplan waarin de belangrijkste doelen en acties van het betreffende onderdeel staan vermeld. Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen we hier gemakshalve naar het bestuursverslag van de betreffende BV. Ook in de voorgaande passages is een aantal onderwerpen genoemd die voor 2020 vervolgd zouden gaan worden.

Bij het opmaken van dit bestuursverslag wordt de actualiteit echter bepaald door de wereldwijde pandemie van de verspreiding van een coronavirus onder de naam Covid-19. De voortgang van de jaarplannen komt daarmee in veel opzichten tot vertraging.

Zowel de acute zorg (Dokterswacht) als de chronische zorg (Ketenzorg) hebben in hun dienstverlening aan huisartsen te maken met de directe effecten van Covid-19. Dit is nader beschreven in deel 4 van dit verslag.

De chronische patiënten die onderdeel uitmaken van een van de zorgprogramma's van Ketenzorg, zijn zonder uitzondering risicopatiënten voor COVID-19. Ketenzorg ondersteunt de aangesloten praktijken bij detectie en volgen van deze patiënten. Daarbij wordt zoveel mogelijk zorg op afstand aangeraden, hetgeen een stimulerend effect heeft op het gebruik van digitale hulpmiddelen. Als onderdeel van het jaarplan wordt dit dus wel uitgevoerd. Meerkosten financieringsrisico bij Ketenzorg doen zich vrijwel niet voor; meerkosten kunnen worden gecompenseerd met minder kosten binnen de exploitatie. Met verzekeraars is een landelijke afspraak gemaakt die terughoudendheid behelst in het niet volledig afronden van de controlemomenten van patiënten.

Wat directe patiëntenzorg betreft zijn de risico's van COVID-19 dus beheersbaar. De maatregelen als gevolg van COVID-19 treffen met name de Doktersacademie. Als gevolg van het verbod op bijeenkomsten zijn alle scholingen e.d. die door DAC georganiseerd worden afgelast. Wij houden dus sterk rekening met een negatief resultaat van de Doktersacademie, zodat de reserves zullen worden aangesproken. Afhankelijk van de duur van de maatregelen houden we rekening met het aanspreken van de zgn. Agioreserve binnen het eigen vermogen. De omvang van het eigen vermogen is dusdanig (€ 114k) dat het voortbestaan van DAC niet in gevaar zal komen.

Met de auditcommissie, RvC en verzekeraars wordt regelmatig overleg gevoerd om de tussentijdse balans op te maken en evt. corrigerende maatregelen te nemen voor alle bedrijfsonderdelen.

Er zijn veel negatieve aspecten aan deze Coronacrisis. Het maakt echter ook zichtbaar welke creativiteit, saamhorigheid en flexibiliteit de medewerkers van Dokterszorg hebben. Met trots wil ik hier mijn bewondering daarvoor uitspreken.

Heerenveen, 19 juni 2020

De Raad van Bestuur

M.J. van der Werff

Raad van Bestuur Dokterszorg Friesland Holding BV

Advies Raad van Commissarissen Dokterszorg Friesland Holding BV aan de Algemene Vergadering van Dokterszorg Friesland Holding BV

Het jaarbericht van de Raad van Commissarissen aan de Algemene Vergadering van Dokterszorg Friesland Holding BV inzake de jaarrekening en het daarin opgenomen jaarverslag van het bestuur over het boekjaar 2019 betreffende Dokterszorg Friesland Holding BV luidt als volgt.

Wij hebben kennis genomen van:

- de door het bestuur opgemaakte jaarrekening over 2019 conform artikel 18.2 van de statuten;
- het door het bestuur opgestelde jaarverslag 2019 als bedoeld in artikel 18.2 van de statuten;
- het door de onafhankelijke accountant ter zake de jaarrekening uitgebrachte accountantsverslag;
- de strekking van de bij de jaarrekening 2019 door de onafhankelijke accountant af te geven controleverklaring.

In onze vergadering van 19 juni 2020 zijn de door het bestuur opgemaakte jaarrekening en het financieel jaarverslag aan ons voor advies voorgelegd. Aan deze stukken was het concept van het door onafhankelijke accountant uitgebrachte verslag toegevoegd. Het bestuur en de onafhankelijke accountant hebben deze stukken nader toegelicht in onze vergadering. Op grond van de overlegde stukken en de door het bestuur en de onafhankelijke accountant gegeven toelichting, hebben wij in die vergadering het bestuur positief geadviseerd om deze jaarrekening en het jaarverslag ongewijzigd aan de Algemene Vergadering ter vaststelling aan te bieden.

Wij kunnen ons derhalve met de overlegde stukken en de gegeven toelichting verenigen en adviseren u als volgt:

- (a) te besluiten dat, conform de geldende wet- en regelgeving en de statuten, het overschot uit exploitatie ad € 182.100 toe te voegen aan de reserves.
- (b) conform artikel 19.2 van de statuten de jaarrekening 2019 ongewijzigd vast te stellen.
- (c) positief te besluiten op het voorstel dat aan u zal worden gedaan om kwijting te verlenen aan de bestuurder voor het door het bestuur in het boekjaar 2019 gevoerde beleid en aan de RvC voor de uitoefening van zijn statutaire taak.

Wij merken nog op dat de Raad van Commissarissen de formeel toezichthouder is van Dokterszorg Friesland Holding BV en niet direct van de groepsmaatschappijen. Ingevolge de statuten van die groepsmaatschappijen fungeert de Raad van Commissarissen van Dokterszorg Friesland Holding BV evenwel als toezichthouder van alle juridische entiteiten die door aandelen- en stemverhoudingen tot de Groep Dokterszorg behoren.

Heerenveen, 19 juni 2020

De Raad van Commissarissen,
Dokterszorg Friesland Holding BV
R.L. Kamman (voorzitter)
F.J. Knoops
H.J. Reesink
K.T. Visser

ORGANISATIE EN BESTUUR. VASTSTELLING JAARREKENING

Algemeen

Formele naam: Dokterszorg Friesland Holding BV
Vestigingsplaats: Heerenveen, K.R. Poststraat 70-72

Opgericht op: 9 februari 2012
Nummer KvK: 54655587

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 90.000.
Van het maatschappelijk kapitaal is € 18.000 geplaatst en in geld volgestort.

Aandeelhouders en toezicht

Enig aandeelhouder: LHV-Huisartsenkring Friesland, kantoorhoudende te Zwolle. De aandelen zijn op 17 december 2018 door deze verkregen door overdracht van alle aandelen door Ondernemende Huisartsenvereniging Friesland (OHF).

De Algemene Vergadering (AV) van Dokterszorg Friesland Holding BV wordt gevormd door een vertegenwoordiging uit de bestuur van LHV-Huisartsenkring Friesland. Deze zijn volledig bevoegd om besluiten te nemen die blijken de statuten aan de aandeelhouders zijn opgedragen.

De AV van Dokterszorg Friesland Holding BV heeft het toezicht op het bestuur van de vennootschappen binnen de groep Dokterszorg opgedragen aan een onafhankelijke Raad van Commissarissen.

Samenstelling statutaire directie in 2019

Enig bestuurder van de vennootschap is de heer M.J. van der Werff (vanaf 1 maart 2017).

Activiteiten:

Het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over andere ondernemingen, in welke rechtsvorm ook.

Vaststelling van de jaarrekening 2018

De Algemene Vergadering heeft in de vergadering van 26 juni 2019 de jaarrekening 2018 ongewijzigd vastgesteld, ingestemd met de resultaatbestemming en het bestuur en de Raad van Commissarissen de gevraagde kwijting verleend.

Vaststelling van de jaarrekening 2019

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt in de vergadering van 26 mei 2020. De Raad van Commissarissen heeft in de vergadering van 19 juni 2020 een positief advies gegeven aan de Algemene Vergadering om de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd vast te stellen, het bestuur kwijting te verlenen voor het in het boekjaar gevoerde beleid en de RvC kwijting te verlenen voor het daarop gehouden toezicht.

In de Algemene Vergadering van 24 juni 2020 is door het bestuur de jaarrekening 2019 - voorzien van het advies van de Raad van Commissarissen - voorgelegd voor vaststelling, gevolgd door het voorstel om kwijting te verlenen voor het door de directie gevoerde beleid in het verslagjaar en aan de RvC voor het daarop gehouden toezicht. Ter ondersteuning voor dit voorstel is het accountantsverslag over het verslagjaar gelijk met de jaarrekening ter inzage voorgelegd.

Dokterszorg Friesland Holding BV

Geconsolideerde balans per 31 december 2019

in hele euro's

na resultaatbestemming

	31 december 2019	31 december 2018
<u>ACTIVA</u>		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	47.017	50.117
Andere vaste bedrijfsmiddelen	93.250	114.750
	140.267	164.867
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden	10.000	10.000
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	3.334.118	2.737.138
Overige vorderingen	111.400	337.850
Overlopende activa	131.099	83.788
	3.576.617	3.158.776
Liquide middelen	4.776.042	6.074.750
TOTAAL	8.502.926	9.408.393
<u>PASSIVA</u>		
EIGEN VERMOGEN		
Gestort kapitaal	18.000	18.000
Agioreserve	629.795	629.795
Wettelijke reserves	2.193.555	2.174.025
Overige reserves	530.470	367.900
	3.371.820	3.189.720
Voorzieningen		
Overige voorzieningen		
Verplichtingen op balansdatum	101.866	204.363
Langlopende schulden		
Overige schulden		
Te verrekenen in tarieven	-	390.101
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	1.404.441	1.804.815
Belastingen en premies sociale verzekeringen	433.922	448.802
Schulden ter zake van pensioenen	63.736	88.172
Overige schulden	2.610.792	2.584.791
Overlopende passiva	516.349	697.629
	5.029.240	5.624.209
TOTAAL	8.502.926	9.408.393

Dokterszorg Friesland Holding BV

Geconsolideerde Winst- en verliesrekening over 2019

in hele euro's

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Bedrijfsopbrengsten		
Netto-omzet		
Normeringsbudget (NZa)	16.562.994	15.810.360
Cursusgelden Doktersacademie	252.630	473.152
Omzet Doktersdiensten inzake praktijkondersteuning	1.005.892	1.381.523
Omzet Ketenzorg activiteiten	17.420.777	15.615.063
Omzet overige	<u>6.981</u>	<u>7.308</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	35.249.274	33.287.406
Bedrijfslasten		
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten (honorarium huisartsen)	4.904.573	4.706.019
Lonen en salarissen	6.499.807	6.958.900
Sociale lasten	1.664.876	1.733.076
Afschrijvingen op materiële vaste activa	24.600	24.600
Overige bedrijfskosten	7.135.134	7.113.752
Directe kosten zorginkoop Ketenzorg	<u>14.826.790</u>	<u>13.328.959</u>
Som der bedrijfslasten	35.055.780	33.865.306
Rentebaten	306	2.145
Rentelasten	<u>9.253</u>	<u>8.915</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	184.547	584.670-
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	<u>2.447</u>	<u>-</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	<u><u>182.100</u></u>	<u><u>584.670-</u></u>

Dokterszorg Friesland Holding BV

Kasstroomoverzicht over 2019 (geconsolideerd) in hele euro's en opgesteld volgens de indirecte methode

	Jaar 2019	Jaar 2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	182.100	-584.670
<u>Aanpassingen voor:</u>		
- Afschrijvingen vaste activa	24.600	24.600
- Mutaties voorzieningen	-102.497	39.867
	-77.897	64.467
<u>Veranderingen in werkkapitaal:</u>		
- Toename handelsdebiteuren	-596.980	745.059
- Toename vorderingen en overlopende activa (excl.*)	-16.281	-125.234
- Afname te verrekenen in tarieven	-390.101	-24.420
- Afname crediteuren	-400.374	-513.833
- Afname kortlopende passiva (excl.*)	-189.607	-1.449.764
	-1.593.343	-1.368.192
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties *)</u>		
Ontvangen uit hoofde van Winstbelastingen (betaald: -)	199.379	66.497
Ontvangen interest	386	2.145
Betaalde interest	-9.333	-8.915
	190.432	59.727
Afname resp. toename geldmiddelen	-1.298.708	-1.828.668

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en in de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

De vennootschap heeft de jaarrekening opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek.

Consolidatie

Dokterszorg Friesland Holding BV is een houdstermaatschappij. Zij heeft consolidatieplicht, omdat zij de overheersende zeggenschap kan uitoefenen en tevens de centrale leiding heeft binnen de Groep (BW2-9: art. 406.1). Om deze reden is een geconsolideerde jaarrekening opgesteld voor Dokterszorg Friesland Holding BV.

De onderstaande vennootschappen zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Dokterszorg Friesland Holding BV:

- Dokterswacht Friesland BV te Heerenveen
- Dokterszorg Friesland Subholding BV te Heerenveen

Onder Dokterszorg Friesland Subholding BV vallen de onderstaande dochtermaatschappijen:

- Doktersacademie Friesland BV te Heerenveen
- Doktersdiensten Friesland BV te Heerenveen
- Dokterspraktijk Friesland BV te Heerenveen
- Ketenzorg Friesland BV te Heerenveen

Dokterszorg Friesland Subholding BV maakt gebruik van de vrijstelling in artikel 408 BWII. Om die reden is geen tussenconsolidatie toegepast.

Vergelijkende cijfers

Als vergelijkende cijfers zijn opgenomen de cijfers uit de vorige, vastgestelde jaarrekening van de vennootschap.

Omwille van de vergelijkbaarheid kunnen vergelijkende cijfers geherrubriceerd zijn. Indien dat aan de orde is, dan is dat in de toelichting bij de betreffende rubrieken vermeld.

Oordelen en schattingen

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie van de vennootschap zich diverse oordelen en schattingen. Indien dit voor een post in de jaarrekening is toegepast, dan is dat in het onderstaande toegelicht.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa en passiva zijn opgenomen voor de nominale waarde, tenzij in deze toelichting anders wordt vermeld.

Deelnemingen

De deelnemingen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode, zijnde de zichtbare intrinsieke waarde volgens de eindbalans van de deelneming.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffings- of vervaardigingsprijzen minus jaarlijkse afschrijvingen tegen een vaste percentages van de aanschafwaarde conform deels de desbetreffende beleidsregels, deels berekend over de geschatte economische levensduur.

Voor zelfstandig inzetbare materiële vaste activa geldt een activeringsgrens van € 5.000 per stuk. Indien de aanschaffingswaarde lager is, dan worden aankopen tot de exploitatie- kosten van het jaar gerekend.

Voor de afzonderlijke materiële vaste activa zijn de volgende afschrijvings-% gehanteerd:

<u>Materiële vaste activa:</u>	<u>afschrijvings%</u>
Verbouwingen	5%
Instrumentarium	10%
Medische inventarissen	10%
Kantoorinventaris	10%
Overige niet-medische inventarissen	10%
Communicatieapparatuur	20%
Automatiseringsapparatuur	20%
Bouwprojecten in uitvoering	0%

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Op de voorraadwaarde worden, indien noodzakelijk, voorzieningen voor incourantheid in mindering gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De eerste waardering vindt plaats tegen de reële waarde.

Als amortisatie niet kan worden toegepast, dan komt de geamortiseerde waarde overeen met de nominale, reële waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen voor de nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vennootschap.

Schulden

Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De eerste waardering vindt plaats tegen de reële waarde.

Overige activa en passiva

De overige in de balans voorkomende, hiervoor niet genoemde, actief- en passiefposten worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Intercompany transacties tussen groepsmaatschappijen worden volledig geëlimineerd.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de nominale bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. De jubileumvoorziening wordt in afwijking daarvan gewaardeerd tegen de contante waarde waarbij de berekening is gebaseerd op het huidige salarisniveau, rekening houdende met een rentefactor van 0,39% en een blijfkans van 50%.

Belastingen

De vennootschap is - samen met andere groepsmaatschappijen - opgenomen in een fiscale eenheid voor de Omzetbelasting (FE BTW) en voor de Vennootschapsbelasting (FE VpB). Alle belastingposities worden in rekening-courant verrekend met Dokterszorg Friesland Holding BV en door deze afgewikkeld.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van deze jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Tevens worden dan de aard en de financiële omvang toegelicht in de jaarrekening.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Resultaten worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van geleverde diensten, exclusief omzetbelasting. Winsten op projecten worden naar rato van voortgang (percentage of completion methode) van de betreffende projecten of een zelfstandig onderdeel daarvan verantwoord. Indien deze methode geen betrouwbare uitkomst oplevert, dan wordt de 'zero profit methode' toegepast.

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt.

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

De vennootschap heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen resp. betaalde interest. Indien van toepassing is hieronder tevens opgenomen het netto resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen.

Vennootschapsbelasting

De vennootschap is aangemerkt als belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting. Over het exploitatiesaldo wordt derhalve in beginsel winstbelasting gerekend.

Overige baten en lasten

De overige posten van de winst-en-verliesrekening, hiervoor niet genoemd, betreffen op het boekjaar drukkende baten en lasten.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2019

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	47.017	50.117
Andere vaste bedrijfsmiddelen	93.250	114.750
Totaal materiële vaste activa	<u>140.267</u>	<u>164.867</u>

Mutatie-overzicht Bedrijfsgebouwen en -terreinen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Boekwaarde op 1 januari	50.117	53.217
Bij: investeringen in het boekjaar	-	-
Af: afschrijvingen in het boekjaar	3.100-	3.100-
Boekwaarde op 31 december	<u>47.017</u>	<u>50.117</u>

Cumulatieve afschrijving op 1 januari	11.883	8.783
Af: buitengebruikstelling in het boekjaar	-	-
Bij: afschrijvingen in het boekjaar	3.100	3.100
Cumulatieve afschrijving op 31 december	<u>14.983</u>	<u>11.883</u>

Mutatie-overzicht Andere vaste bedrijfsmiddelen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Boekwaarde op 1 januari	114.750	136.250
Bij: investeringen in het boekjaar	-	-
Af: afschrijvingen in het boekjaar	21.500-	21.500-
Boekwaarde op 31 december	<u>93.250</u>	<u>114.750</u>

Cumulatieve afschrijving op 1 januari	1.424.116	1.402.616
Af: buitengebruikstelling in het boekjaar	-	-
Bij: afschrijvingen in het boekjaar	21.500	21.500
Cumulatieve afschrijving op 31 december	<u>1.445.616</u>	<u>1.424.116</u>

Het juridisch eigendom van alle materiële vaste activa berust geheel bij de betreffende BV (Dokterswacht en Ketenzorg). De gehele inventaris en bedrijfsuitrusting van Dokterswacht Friesland zijn in eerste verband verpand aan de Rabobank tot meerdere zekerheid van de in rekening-courant verstrekte kredietfaciliteit aan Dokterswacht Friesland.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Voorraad medische verbruiksartikelen	5.600	5.600
Overige voorraden	4.400	4.400
Totaal voorraden	<u>10.000</u>	<u>10.000</u>

Vorderingen

Handelsdebiteuren

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Debiteuren	212.111	272.649
Vorderingen verrichtingen (factoringmaatschappij)	3.147.999	2.498.173
Gecorrigeerde of opnieuw aangeboden nota's	29.720-	46.275-
Nota's waarvan de incasso in eigen beheer plaatsvindt	<u>37.728</u>	<u>26.591</u>
Af:	3.368.118	2.751.138
Voorziening dubieuze vorderingen	34.000	14.000
Totaal Handelsdebiteuren	<u>3.334.118</u>	<u>2.737.138</u>

De vorderingen uit hoofde van verrichtingen (Factoring) zijn eind 2019 eenmalig verhoogd wegens toepassing van een inhaaltoeslag door de NZa op alle verrichtingen 2019.

De voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid is vastgesteld op basis van een beoordeling van de op 31 december 2019 nog openstaande vorderingen en te verwachten retrocessie van vorderingen. De voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid is vastgesteld op basis van een beoordeling van de op de balansdatum nog openstaande vorderingen. Het betreft vooral vorderingen op uit het buitenland afkomstige patiënten van Dokterswacht, waarvan de kosten van een incasso boven de waarde van de vordering uit gaan. Eind 2019 is de factoringovereenkomst opgezegd, waarna de factoringmaatschappij begin 2020 is overgegaan tot het retrocederen van eerder overgedragen vorderingen. De inbaarheid van de geschatte terugontvangst van deze vorderingen (die dan in eigen beheer gedaan moeten worden) wordt tevens als laag ingeschat. Deze verwachting is aan de voorziening wegens dubieusheid toegevoegd.

Alle vorderingen op derden, voorzover eigendom van Dokterswacht Friesland BV, zijn verpand aan de Rabobank tot meerdere zekerheid van de in rekening-courant verstrekte kredietfaciliteit.

Overige vorderingen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Nog te ontvangen bedragen	91.424	142.816
Te vorderen vennootschapsbelasting	-	195.034
In tarieven te verrekenen - te vorderen	19.976	-
Totaal Overige vorderingen	<u>111.400</u>	<u>337.850</u>

Onder de 'Nog te ontvangen bedragen' zijn vorderingen op huisartsen - aangesloten bij Ketenzorg opgenomen - wegens onverschuldigd gedane betalingen wegens gebleken onterechte inclusies (zorgpad niet gevolgd).

In 2019 zijn bedragen in de tarieven verrekend en daarmee terugbetaald aan de zorgverzekeraars. Per saldo resteert een vordering. Het ontstaan daarvan is toegelicht bij de Langlopende schulden.

Overlopende activa

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Vooruitbetaalde bedragen	25.050	11.688
Nog te factureren en te ontvangen bedragen	106.049	72.100
Totaal overlopende activa	<u>131.099</u>	<u>83.788</u>

De vorderingen hebben alle een looptijd korter dan een jaar. Tevens zijn hieronder begrepen borgstortingen op huurovereenkomsten. Deze bedragen worden bij opzegging direct geretourneerd en zijn om die reden als kortlopend aangemerkt.

Liquide middelen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Kasgelden	3.228	3.243
Bank- en girosaldo	4.772.814	6.071.507
Totaal Liquide middelen	<u>4.776.042</u>	<u>6.074.750</u>

Overzicht bankrekeningen bank- en giroaldi

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Rekening-courant Rabobank	667.676	1.421.467
Reserveringsrekeningen Rabobank	4.100.001	4.650.040
Ontvangsten onderweg (incasso's en cheques)	5.137	-
Totaal bank- en giroaldi	<u>4.772.814</u>	<u>6.071.507</u>

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking aan de vennootschap.

Op 19 oktober 2007 is de bestaande kredietfaciliteit van Dokterswacht Friesland in rekening-courant verhoogd van € 250.000 tot € 1 mln. De kredietfaciliteit wordt op de balansdatum nog ingeperkt wegens afgegeven bankgaranties vanwege huurverplichtingen met een bedrag van € 10.120. Per saldo is op de balansdatum derhalve een vrij opneembaar krediet beschikbaar van € 989.880.

EIGEN VERMOGEN

Gestort kapitaal

	31-12-2019	31-12-2018
Gewone aandelen	18.000	18.000
Totaal Gestort kapitaal	18.000	18.000

Agioreserve

	31-12-2019	31-12-2018
Ontvangen agio	629.795	629.795
Totaal Agio	629.795	629.795

Het verloop van deze post in het verslagjaar was als volgt:

Algemene agioreserve bij de start van het boekjaar	629.795	629.795
Bij: in het verslagjaar ontvangen agio	-	-
Saldo per 31-12-2019	629.795	629.795

Tot en met het verslagjaar is door de vennootschap agio van € 116.558 ontvangen en doorgestort op de aandelen van Doktersacademie Friesland BV. Een deel hiervan is bestemd voor ondersteuning bij de organisatie van de zogenoemde Texelcursussen. De waarde van deze stortingen is in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen onder de post 'Deelnemingen in Groepsmaatschappijen'.

In 2014 is door de Ondernemende Huisartsenvereniging Friesland (OHF) € 513.237 agio betaald, bestemd om het eigen vermogen van de Holding te versterken als risicokapitaal met betrekking tot toekomstige ontwikkelingen en voor innovaties. Hiervan is in 2019 € 60.000 doorgestort op de aandelen van Doktersdiensten Friesland BV voor de transitie van de bedrijfsvoering.

Wettelijke reserves

	31-12-2019	31-12-2018
Reserve deelnemingen (inzake Ketenzorg)	1.077.376	1.077.376
Reserve aanvaardbare kosten (zorgvermogen DWF of 'RAK')	1.116.179	1.096.649
Totaal Wettelijke reserves	2.193.555	2.174.025

De reserve is in 2014 aangevuld door het verkrijgen van de aandelen van Ketenzorg Friesland BV door Dokterszorg Friesland Subholding BV. De hoogte van de aanvulling komt overeen met het aanwezige eigen vermogen volgens de eindbalans op 31-12-2013 van Ketenzorg Friesland BV. Op deze post wordt niet meer gemuteerd.

Het verloop van de RAK (Dokterswacht) was in het verslagjaar als volgt:

Saldo per 31-12-2018		1.096.649
Bij:		
Onderbesteding budget aanvaardbare kosten	-	
Dotatie naar aanleiding van volumeafwijking <= 2%	64.391	
Overige toevoegingen: correctie RAK 2018	38.506	
Af:		102.897
Overschrijding budget aanvaardbare kosten	-83.367	
Onttrekking naar aanleiding van volumeafwijking <= 2%	-	
Onttrekking in verband met overschrijding 10%-norm RAK	-	
		-83.367
Saldo per 31-12-2019		1.116.179

In het kader van de Normering is vanaf 1 januari 2005 het vormen van een Reserve Aanvaardbare Kosten toegestaan. De beleidsregel BR/REG - 19138: 'Huisartsendienstenstructuur' (Nederlandse Zorgautoriteit - geldig met ingang van 1.1.2019) geeft daar de nadere regels voor.

De Reserve Aanvaardbare Kosten kan worden gevormd uit de niet met de nacalculatie te verrekenen bedragen vanwege over-/onderbesteding van de aanvaardbare infrastructurele en honorariumkosten en uit volumeafwijkingen tot 2% van het begrote volume. Dit betreft over 2019 een bedrag van € 64.391 inzake een overschot op de financiering. Dit bedrag kan worden gesaldeerd met het tekort op het kostenbudget van € 55.867, waarna € 8.524 (positief) als totaal schattingsverschil 2019 resteert.

De stand van de Reserve Aanvaardbare Kosten (RAK) is gemaximeerd op 10% van de netto-omzet van het boekjaar. Als de RAK boven dit maximum uitkomt, dan zal het meerdere terugbetaald moeten worden. In dit verband is de netto-omzet het totaal van de werkelijk gedeclareerde verrichtingen na aftrek van de afboekingen wegens oninbaarheid.

De stand van de RAK komt na alle mutaties uit op € 1.116.179, of 6,75% van het toegestane maximum van 10%.

Overige reserves

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Algemene reserves	530.470	367.900
Totaal Overige reserves	<u>530.470</u>	<u>367.900</u>

Het verloop in het verslagjaar was als volgt:

Saldo per 31-12-2018	367.900	457.195
Bij: Positief exploitatieresultaat in het verslagjaar	182.100	
Af: Negatief exploitatieresultaat in het verslagjaar	-	-584.670
Af/Bij: resultaatbestemming naar niet-uitkeerbare reserves (DWF)	19.530-	495.375
Saldo per 31-12-2019	<u>530.470</u>	<u>367.900</u>

Voorzieningen

Overige voorzieningen

Verplichtingen op balansdatum

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Jubileumvoorziening ex RJ 271.4	101.866	99.363
Beëindigingsvergoedingen personeel	-	105.000
Totaal Verplichtingen op balansdatum	<u>101.866</u>	<u>204.363</u>

Het verloop van de voorzieningen was als volgt:

Stand op 1 januari van het boekjaar	204.363	164.496
Bij: dotaties	2.503	39.867
Af: onttrekkingen	105.000-	-
Stand op 31 december van het boekjaar	<u>101.866</u>	<u>204.363</u>

De jubileumvoorziening is in 2019 vastgesteld volgens de laatst bekende regels. De verplichte reservering is daarmee eind 2019 op niveau met de betreffende richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ 271.4).

Onder de beëindigingsvergoedingen personeel zijn in 2018 de nog te betalen vergoedingen opgenomen aan personeelsleden waarmee de arbeidsrelatie niet zal of kan worden voortgezet. De afwikkeling hiervan heeft in 2019 plaats gevonden.

Langlopende schulden

Overige schulden

Te verrekenen in tarieven

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Te verrekenen in tarieven inzake 2013		63
Te verrekenen in tarieven inzake 2014		5.404
Te verrekenen in tarieven inzake 2015		232
Te verrekenen in tarieven inzake 2016		-68.310
Te verrekenen in tarieven inzake 2017		477.132
Te verrekenen in tarieven tot en met resp. inzake 2018	-5.685	-24.420
Te verrekenen in tarieven inzake 2019	-14.291	-
Totaal te verrekenen in tarieven *)	<u>-19.976</u>	<u>390.101</u>

In 2019 is de nacalculatie 2018 door de NZa vastgesteld en zijn alle nog niet verrekende bedragen van de jaren tot 2018 aan de nacalculatie 2018 toegevoegd. Het totaalbedrag is in 2019 in de verrekening wegens nacalculatie door middel van een aftrek op het tarief door Dokterswacht terugbetaald.

*) Eind 2019 resteert een vordering: deze is gerubriceerd onder de overige kortlopende vorderingen.

Het verloop van de post "te verrekenen in tarieven" was dit verslagjaar als volgt:

Saldo per 31-12-2018		390.101
<u>Af: nog te verrekenen als toeslag op het tarief</u>		
- Toeslag in verband met correcties vóór 2010	-	
- Toeslag in verband met oninbaarheid < 2% van gedeclareerd boekjaar < -2%	-14.291	
	-	-14.291
<u>Bij: nog te verrekenen als aftrekpost op het tarief</u>		
- Aftrekpost in verband met overschrijding 10%-norm RAK	-	
- Aftrekpost in verband met volume-afwijkingen consulteenheden dit boekjaar > 2%	-	
- Aftrekpost in verband met niet-aanvaardbare kosten	-	
- Aftrekpost in verband met correcties vóór 2019	38.506-	38.506-
<u>Bij / Af: verrekend in dit boekjaar</u>		
Af: Verrekend via aftrekpost inzake 2018	357.280-	357.280-
Saldo per 31-12-2019		-19.976

De stand van de nacalculatie per 31 december 2019 betreft de gecumuleerde, nog in de consulttarieven te verrekenen tekorten en overschotten met betrekking tot de budgetfinanciering tot en met 2019. De bedragen per jaarlaag zijn resp. zullen worden opgenomen in verzoeken tot nacalculatie die Dokterswacht Friesland per jaar bij de NZa indient.

De beleidsregel BR/REG - 19138: 'Huisartsendienstenstructuur' (Nederlandse Zorgautoriteit - geldig met ingang van 1.1.2019) geeft daar de nadere regels voor.

De *feitelijke* verrekening in de tarieven vindt in principe plaats in het jaar t+2, waarbij t het betreffende boekjaar voorstelt. De te verrekenen tariefcomponent per consulteenheid wordt door middel van een tariefbeschikking vastgesteld.

Deze post is als volgt opgebouwd:

	Jaar 2019	Jaar 2018
<i>Ontvangen financiering</i>		
Ontvangen financiering uit gedeclareerde verrichtingen	16.524.488	15.810.360
Ontvangen financiering uit overige bronnen	-	-
	<u>16.524.488</u>	<u>15.810.360</u>
<i>Af: Te ontvangen financiering</i>		
Door NZa vastgesteld Normeringsbudget	16.460.097	16.069.220
Volumefwijking tot 2% van de begrote omzet (naar exploitatie)	64.391	258.860-
	<u>16.524.488</u>	<u>15.810.360</u>
Na te calculeren volumefwijkingen boven 2%	<u>-</u>	<u>-</u>

Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers

	31-12-2019	31-12-2018
Crediteuren	566.617	506.559
Crediteuren zorginkoop Ketenzorg	380.038	840.001
Verschuldigde honoraria aan huisartsen	457.786	458.255
Totaal Schulden aan leveranciers	<u>1.404.441</u>	<u>1.804.815</u>

Vooruitbetaalde posten aan crediteuren zijn opgenomen onder de 'Overige debiteuren'. De te betalen honoraria aan huisartsen betreffen de reguliere diensten over de maand december en een openstaande naverrekening met betrekking tot de doorbelasting van kosten opstelling van de huisartsenposten tussen 17 en 18 uur op weekdays.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2019	31-12-2018
Te betalen termijnen loonaangiften	433.922	448.802
Totaal Belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>433.922</u>	<u>448.802</u>

Dit betreffen de nog af te dragen werkgeversheffingen en ingehouden loonheffing over de maand december, de eindheffing over het boekjaar en correcties over de afgelopen perioden.

Schulden ter zake van pensioenen

	31-12-2019	31-12-2018
Nog te af te dragen premies aan het pensioenfonds PFZW	63.736	88.172
Totaal Schulden ter zake van pensioenen	63.736	88.172

Overige schulden

	31-12-2019	31-12-2018
Schulden uit hoofde van vakantiegelden	347.441	359.718
Schulden uit hoofde van verlofdagen	364.302	362.844
Overige schulden ter zake van salarissen en toeslagen	251.188	233.886
Verschuldigde vennootschapsbelasting	4.345	-
Terug te betalen bedragen uit exclusies ('Verrekeningen')	2.940	221.919
Te betalen nacalculatiebedragen aan zorgverzekeraars 2017	385.944	825.914
Te betalen nacalculatiebedragen aan zorgverzekeraars 2018	547.511	580.510
Te betalen nacalculatiebedragen aan zorgverzekeraars 2019	707.121	-
Totaal Overige schulden	2.610.792	2.584.791

De 'Terug te betalen bedragen uit exclusies' betreffen bedragen die aan zorgverzekeraars moeten worden terugbetaald als blijkt dat patiënten ten onrechte (nog) in een zorgketen zijn opgenomen.

De post 'Nacalculatie/winstklem weerstandsvermogen KZF' betreft het bedrag dat van de gedeclareerde bedragen voor de ketens - na aftrek van de organisatiekosten - niet is uitgegeven aan zorgkosten. Dit bedrag wordt in het jaar t+1 aan de zorgverzekeraars terugbetaald naar rato van hun aandeel in de gedeclareerde bedragen.

De schuld nacalculatie 2017 betreft het resterende deel van de terug te betalen bedragen die - na melding door de zorgverlener - door zorgverzekeraars nog niet in een creditdeclaratie zijn omgezet. De schuld nacalculatie 2018 is met instemming van de betreffende zorgverzekeraars niet in 2019 ingevorderd. De afwikkeling hiervan zal in 2020 plaatsvinden.

Overlopende passiva

	31-12-2019	31-12-2018
Nog te betalen kosten	208.662	414.988
Vooruitontvangen bedragen	4.000	7.500
Te betalen Omzetbelasting	8.019	11.112
Overige overlopende passiva	295.668	264.029
Totaal overlopende passiva	516.349	697.629

Onder de nog te betalen kosten zijn ultimo het jaar de bedragen begrepen, waarvan de betalingsverplichting vaststaat maar waarvoor ten tijde van het opstellen van de jaarrekening nog geen definitieve facturen of afrekeningen beschikbaar waren. De hiermee naar verwachting gemoeide bedragen zijn berekend op basis van inschattingen, gegeven de onderliggende stukken.

In de Overige overlopende passiva is de 'Egalisatierekening huurverplichtingen' opgenomen. Via deze post wordt de huurvrije periode van 1,5 jaar die is bedongen bij aanvang van de huur verdeeld over de gehele huurperiode 2015-2027. De totale huursom die in jaar 2 t/m 12 betaald moet worden is geëgaliseerd over de gehele huurperiode van 12 jaar. Dit betreft de huur van de kantoorgedeelten op de 1e en 2e bouwlaag van het pand aan de K.R. Poststraat te Heerenveen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Meerjarige financiële verplichtingen

Door vennootschappen binnen de Groep Dokterszorg zijn langlopende verplichtingen aangegaan uit hoofde van huur en lease tot een jaarbedrag van € 757.000 met een resterende looptijd van 1 tot 4 jaar.

Claims, geschillen en rechtsgedingen

Op balansdatum zijn geen lopende claims en rechtsgedingen meer aanhangig. Eerdere situaties zijn al in de exploitatierekening van het betreffende jaar afgewikkeld. In 2019 zijn geen reserveringen nodig gebleken en is op de afgewikkelde posten de betaling en/of vrijval verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Aan het einde van het 1e kwartaal 2020 voltrok zich de verspreiding van het Corona-virus dat leidde tot een pandemie onder de naam Covid-19. Deze situatie heeft ook op vele aspecten van de bedrijfsvoering van Dokterszorg invloed. De omvang daarvan laat zich bij het opstellen van de jaarrekening lastig schatten, omdat ook wij de duur en de impact van deze pandemie en de economische gevolgen op dit moment niet kunnen overzien. De economische aspecten tekenen zich vooral af bij Dokterswacht. Dit is gelegen in de aanschaf van extra volumes beschermingsmiddelen voor het personeel en in het veranderen van de financiering van de activiteiten omdat de verhoudingen tussen de soorten geleverde verrichtingen wijzigen. Om dit op te vangen is met de ondersteuning van de zorgverzekeraars een verhoging van het budget en het tarief door de NZa vastgesteld. Er zijn derhalve geen balansposten die thans een wijziging in waardering moeten ondergaan. Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar het bestuursverslag dat in dit jaarverslag is opgenomen.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2019

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Netto-omzet

Normeringsbudget (NZa)

	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
Door NZA vastgesteld Normeringsbudget	16.460.097	16.069.220
Correcties Normeringsbudget	102.897	258.860-
Totaal Normeringsbudget	16.562.994	15.810.360

Het Normeringsbudget 2019 is opgenomen volgens de door de Nederlandse Zorgautoriteit afgegeven tariefbeschikking 2019. De tariefbeschikking is afgegeven op 28 november 2019, geldt met ingang van 1 november 2019 en het basistarief loopt door tot de volgende tariefbeschikking wordt afgegeven.

Voor het jaar 2018 was bij het opstellen van de jaarrekening geen overeenkomst met de zorgverzekeraars bereikt over de hoogte van het Normeringsbudget en over het productieplan. Voor 2018 is de best mogelijke schatting opgenomen, op basis waarvan tevens de hoogte van de nacalculatie en de mutatie van de RAK zijn afgeleid. In 2019 heeft een organisatie- en kostenonderzoek plaatsgevonden onder leiding van Bureau Berenschot. Aan de hand van de eindrapportage op het kostendeel is met de representerende zorgverzekeraars overeenstemming bereikt over de kostenbudgetten tot en met 2019.

De correcties op het Normeringsbudget zijn gerelateerd aan ontstane financieringsverschillen. Deze verschillen worden aan het budget toegevoegd voorzover zij niet hoger zijn dan 2% van dat budget.

Cursusgelden Doktersacademie

	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
In rekening gebrachte cursusgelden	168.906	377.237
Ontvangen bijdragen van derden voor cursussen	36.154	60.699
Andere opbrengsten	47.570	35.216
Totaal Cursusgelden Doktersacademie	252.630	473.152

In de cursusgelden is in de enkelvoudige jaarrekening van Doktersacademie Friesland BV € 315.822 (2018: € 262.790 begrepen aan intercompany leveringen. Deze omzet is voor de consolidatie niet meegeteld, waardoor alleen de omzet van derden in deze geconsolideerde jaarrekening is opgenomen.

Omzet Doktersdiensten inzake praktijkondersteuning

	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
Omzet diensten praktijkvoering	957.447	1.346.840
Omzet andere dienstverlening	48.445	34.683
Totaal Omzet Doktersdiensten inzake praktijkondersteuning	1.005.892	1.381.523

De gefactureerde omzet betreft de omzet van een geheel project, dan wel de omzet die samenhangt met gerealiseerde onderdelen zoals overeengekomen bij aanvang van het project. Omzet die nog niet is gefactureerd, maar wel gerealiseerd wordt als 'omzet onderhanden werk' getoond. De gerealiseerde baten zijn daarmee gelijk aan de voortgang van de werkzaamheden.

Per 1 april 2019 is de vergoeding voor de module Praktijkmanagement door de zorgverzekeraar anders vorm gegeven. Als gevolg hiervan is de vergoeding aan de huisartsen op 2/3 van het voorheen gebruikelijke niveau vastgesteld. Doktersdiensten volgt deze aanpassing in het tarief, zodat van de huisartsen geen eigen bijdrage wordt gevraagd.

Omzet Ketenzorg activiteiten

	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
Omzet keten Diabetes 2	8.206.124	7.766.483
Omzet keten COPD	763.521	745.364
Omzet keten CVRM	7.549.592	6.329.923
Omzet keten Astma	1.018.228	935.565
Omzet activiteit Gezonde Leefstijlinterventie (GLi)	30.266	
Verrekening consultloze perioden (terugbetalingen)	146.954-	162.272-
Totaal Overige bedrijfsopbrengsten	17.420.777	15.615.063

Omzet overige

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Dienstverlening Dokterszorg Holding aan derden	6.981	7.308
Totaal Omzet overige	<u>6.981</u>	<u>7.308</u>

Dit betreft de vergoedingen voor administratieve diensten verleend aan derden binnen het huisartsenveld.

BEDRIJFSLASTEN

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten (honorarium huisartsen)

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Honorarium huisarts onverdeeld	4.921.119	4.726.499
Doorbelaste honorariumkosten derden	-16.546	-20.480
Totaal honorariumkosten huisartsen	<u>4.904.573</u>	<u>4.706.019</u>

Het honorarium bestaat uit het aantal uren dat door huisartsen dienst gedaan is binnen het tijdvenster van de tariefbeschikking van Dokterswacht Friesland (van 18:00 tot 08:00 uur). Het uurtarief is gebaseerd op het ANW-uurtarief zoals opgenomen in de Tariefbeschikking Huisartsenzorg. Het tarief per dienstuur HDS bedroeg in 2019 € 78,00 (2018 € 73,37). In 2019 zijn 64.270 (2018: 64.420) uren huisartsenzorg geleverd door de aangesloten huisartsen. Dit is inclusief de vergoeding voor Achterwacht van 1 dienstuur per etmaal achterwacht.

De doorbelaste honorariumkosten betreffen vergoedingen die in rekening zijn gebracht voor het beschikbaar en bereikbaar zijn voor andere zorgorganisaties. Deze organisaties leveren in principe zelf de zorg, waarbij men een beroep kan doen op de Dokterswacht als de eigen medisch zorg in de ANW-uren ontoereikend is.

Lonen en salarissen

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
<i>Bruto-salarissen</i>		
Salariskosten Doktersassistenten	2.195.878	2.095.968
Salariskosten Physician Assistants	204.103	191.909
Salariskosten stafdiensten Bedrijfsvoering	566.748	733.371
Salariskosten ten behoeve van functies DDN (o.a. PM-Module)	860.365	992.928
Salariskosten Overige stafdiensten en directie	1.063.496	971.817
Terugontvangen ziekengelden en vangnetuitkeringen	-101.594	-129.304
Doorberekende salariskosten personeel in loondienst	-154.406	-70.242
Subtotaal	<u>4.634.590</u>	<u>4.786.447</u>

Betaalde CAO-toeslagen

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
ANW- en overwerktoeslagen	842.188	849.686
Vakantietoelage	464.686	474.108
Uitbetaalde vakantiedagen minus vrijval reservering	105.448	145.685
Eindejaarsuitkering	380.241	383.953
Beëindigingsovereenkomsten en andere éénmalige uitkeringen	72.654	319.021
Subtotaal	<u>1.865.217</u>	<u>2.172.453</u>

Totaal salariskosten personeel in loondienst	<u>6.499.807</u>	<u>6.958.900</u>
--	------------------	------------------

Onder de noemer 'éénmalige uitkeringen' is de mutatie opgenomen ex RJ 271.4 inzake zogenoemde 'uitgestelde beloningen'. Hieronder vallen onder andere beloningen die zijn gekoppeld aan het aanwezig zijn van een langdurig dienstverband, zoals jubileumuitkeringen.

Onder de noemer 'Beëindigingsovereenkomsten' zijn in 2018 de bedragen begrepen die in het boekjaar moesten worden toegevoegd aan voorzieningen en reserveringen wegens overeengekomen beëindigingsvergoedingen met personeel. Deze beëindiging is geheel in 2019 afgewikkeld.

Sociale lasten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Premies pensioenverzekeringen	598.505	613.010
Premies werknemersverzekeringen	1.067.409	1.123.204
Eindheffing en andere sociale lasten	5.160	2.862
Af: Subsidie op werkgeverslasten doelgroepen	-6.198	-6.000
Totaal Sociale lasten	1.664.876	1.733.076

Gemiddeld aantal personeelsleden in personen en formatieplaatsen

Het gemiddeld aantal personeelsleden gedurende het verslagjaar bedraagt:

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
In personen	223,3	217,8
In formatieplaatsen	107,44	110,15

Toelichting samenstelling en bezoldiging Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen bestond in 2019 uit gemiddeld 4 personen (2018: 4). De bezoldiging van de Raad van Commissarissen bedroeg in 2019 € 50.167 excl. BTW (2018 € 36.874 excl. BTW).

Mededelingen in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Deze informatie is beschikbaar in de jaarrekening van de vennootschappen die onder de werking van de Wet Toelating Zorginstellingen vallen. Wij verwijzen naar deze jaarrekeningen (2019 en 2018: Dokterswacht Friesland BV).

Mededeling in het kader van de pensioenregeling

De pensioenpremie is in het boekjaar niet verhoogd ten opzichte van de premie in het voorgaande boekjaar. De verdeling van de pensioenlast is eveneens ongewijzigd gebleven: 50% komt ten laste van de werknemer en 50% ten laste van de werkgever.

De dekkingsgraad bij het pensioenfonds bedraagt ultimo 2019: 96,5% (2018: 101,3%). Volgens de regels van de toezichthouder (DNB) dient een dekkingsgraad van 124,8% aanwezig te zijn om te kunnen indexeren. PFZW meldt: "Het nieuwe jaar is begonnen met geruststellend nieuws: de PFZW-pensioenen gaan in 2020 niet omlaag. Het behaalde rendement van 18,8% in 2019 leidt tot een forse stijging van het pensioenvermogen, echter de verplichtingen zijn ook met ongeveer 17,7% toegenomen. Daarom is het nodig dat we dit jaar tot definitieve afspraken komen over de toekomst van het Nederlandse pensioenstelsel. Want wij kijken uit naar het moment dat we écht goed nieuws kunnen melden: een pensioen dat - als het goed gaat met de economie - kan meegroeien met de stijgende prijzen."

De vennootschap ziet in deze mededelingen geen aanleiding om de pensioenvoorziening voor haar werknemers aan te passen. Daarnaast is een eventueel effect als gevolg van maatregelen ter beheersing van de Corona-pandemie nog onvoldoende duidelijk, zodat ook uit dien hoofde geen aanpassing op de pensioenvoorziening voor medewerkers is gedaan.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Afschrijvingen Bedrijfsgebouwen en -terreinen	3.100	3.100
Afschrijvingen Andere vaste bedrijfsmiddelen	21.500	21.500
Totaal afschrijvingen	24.600	24.600

Specificatie afschrijvingskosten materiële vaste activa

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Afschrijvingskosten Bedrijfsgebouwen en -terreinen	3.100	3.100
Afschrijvingskosten kantoorinventaris	21.500	21.500
Totaal afschrijvingskosten materiële vaste activa	24.600	24.600

Overige bedrijfskosten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Overige personeelskosten	583.819	680.321
Kosten extern personeel	983.577	836.799
Vervoerskosten	1.660.830	1.589.426
Huisvestingskosten	924.422	849.981
Kosten instrumentarium en medische middelen	147.639	147.794
Kosten automatisering	1.546.504	1.670.612
Kosten telecom	102.042	72.651
Organisatiekosten	1.186.301	1.266.168
Totaal overige bedrijfskosten	7.135.134	7.113.752

Specificatie overige personeelskosten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Gezondheidszorg personeel (Arbo)	72.775	67.850
Bij- en nascholing personeel (na aftrek subsidies)	1.056	86.409
Reis- en verblijfkosten	279.620	301.075
Kosten personeelsverzekeringen	61.041	54.604
Kosten ondernemingsraad	14.632	5.210
Kosten werving & selectie	51.800	53.022
Overige personeelskosten	102.895	112.151
Totaal overige personeelskosten	583.819	680.321

De intercompany leveringen cursussen ad € 315.822 zijn op de kosten van bij- en nascholing in mindering gebracht. Daarnaast zijn subsidies ontvangen voor de opleiding van PA (€ 35.385) en voor de opleiding van huisartsen (€ 23.125 van SBOH).

Specificatie kosten extern personeel

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Kosten extern personeel stafdiensten	595.396	795.284
Kosten extern personeel doktersassistenten	388.181	41.515
Totaal kosten extern personeel	983.577	836.799

In de post 'Kosten extern personeel Stafdiensten' zijn mede begrepen externe kosten voor het inzetten van interim directie en management na uitval c.q. vertrek van zittende functionarissen (vooral: Dokterswacht). Daarnaast is geheel 2019 gebruik gemaakt van een externe ingehuurd pool telefonisch triagisten. ook deze inzet was nog het gehele jaar 2019 nodig, maar is door aanname van personeel in loondienst begin 2020 belangrijk afgeschaald.

Specificatie Vervoerskosten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Leasekosten vervoermiddelen visitevervoer Dokterswacht	1.710.319	1.631.541
Overige vervoerskosten	5.444	6.680
Doorberekende vervoerskosten	-54.933	-48.795
Totaal vervoerskosten	1.660.830	1.589.426

Specificatie Huisvestingskosten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Huurkosten huisvesting	752.038	710.911
Schoonmaakkosten	50.129	52.570
Klein onderhoud en aanschaffingen	769	227
Kosten catering en keukenbenodigdheden	60.610	53.513
Overige huisvestingskosten	95.524	71.546
Doorberekende huisvestingskosten	-34.648	-38.786
Totaal huisvestingskosten	924.422	849.981

Specificatie kosten instrumentarium en medische middelen

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Overige instrumentariumkosten en medische middelen	153.979	152.892
Doorberekende instrumentariumkosten	-6.340	-5.098
Totaal kosten instrumentarium	147.639	147.794

Specificatie kosten automatisering

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Exploitatiekosten ICT-platform	757.452	918.173
Andere automatiseringskosten	789.052	752.439
Totaal kosten automatisering	1.546.504	1.670.612

De kosten voor automatisering waren in 2019 lager door het vertragen of uitstellen van een aantal projecten en het effect van het overzetten van de telefonie buiten het eigen serverpark.

Specificatie kosten telecom

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Telefoonkosten	205.315	63.992
Onderhoudskosten telecom	78.832	81.606
Doorberekende telefoonkosten (0900 Dokterswacht)	-182.105	-72.947
Totaal kosten telecom	102.042	72.651

In de loop van 2018 is de telefonie met een nieuw platform bediend. Hiermee zijn hogere jaarkosten gemoeid. De kostenstijging was voorzien in het daarvoor toegerekende interne budget. Tegenover deze extra kosten vervalt een deel van de ICT-gerelateerde kosten (geen servers meer in eigen beheer).

Specificatie organisatiekosten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Kosten overige verzekeringen	19.525	20.811
Kantoorbenodigdheden	39.850	25.038
Verzendkosten	22.313	29.663
Administratieve diensten inzake Factoring	39.483	40.273
Accountantskosten	181.641	230.758
Advieskosten	140.364	203.015
PR kosten	74.487	75.657
Vacatiegelden (Toezichthouders en Algemene Vergadering)	72.691	44.618
Abonnementen en literatuur	27.562	18.499
Kosten contributies branchevereniging	73.914	77.333
Kosten kwaliteitsplan	62.133	89.609
Overige organisatiekosten	112.026	29.866
Directe kosten cursussen Doktersacademie (2018: incl. Texelcursus)	288.402	396.860
Directe kosten projecten Doktersdiensten	-	-
Doorberekende organisatiekosten	31.910	-15.832
Totaal organisatiekosten	1.186.301	1.266.168

In 2018 zijn de accountantskosten significant hoger dan in voorgaande jaren. Dit is een combinatie van naverrekening van extra werkzaamheden 2017 (aangekondigd na vaststelling van de jaarrekening 2017) en een aangezegd blijvend hoger kostenniveau wegens aangescherpte landelijke en Europese richtlijnen.

Vanaf april 2019 komen de kosten voor de vacatievergoeding voor de Algemene Vergadering voor rekening van de vennootschap. Dit is een gevolg van het overnemen van de aandelen van de vennootschap door de Kring Friesland FHV.

Directe kosten zorginkoop Ketenzorg

Specificatie Directe kosten zorginkoop Ketenzorg

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Vergoedingen aan zorgverleners	14.119.669	12.747.858
Nacalculatie/winstklem weerstandsvermogen KZF	707.121	581.101
Totaal Directe kosten zorginkoop Ketenzorg	14.826.790	13.328.959

De bovenstaande kosten betreffen de kosten die gemoeid zijn met het inkopen van zorg, zoals deze in de contracten met de zorgverzekeraars - per keten - zijn overeengekomen.

De hogere zorgkosten hangen direct samen met de toegenomen aantallen patiënten in zorg, waarvoor een tarief bij de zorgverzekeraar kan worden gedeclareerd.

Rentebaten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Rentevergoeding arrangement creditgelden bank	306	1.028
Rentebaten van derden	-	1.117
Totaal Rentebaten	<u>306</u>	<u>2.145</u>

Rentelasten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Rentelasten bank (rekening-courant en kosten)	9.253	8.915
Totaal Rentelasten	<u>9.253</u>	<u>8.915</u>

Onder 'Rentelasten bank' zijn tevens begrepen de provisies die betaald moeten worden voor afgegeven bankgaranties (voor huurovereenkomsten) en voor het beschikbaar houden van een krediet in rekening-courant met de Rabobank.

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

<i>Vennootschapsbelasting</i>	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Voorlopig berekende winstbelasting over het boekjaar	2.447	-
Totaal Winstbelasting over het resultaat	<u>2.447</u>	<u>-</u>

De voorlopige berekende winstbelasting is de aan het boekjaar toe te rekenen Vennootschapsbelasting. De afwikkeling met de Belastingdienst wordt door Dokterszorg Friesland binnen de Fiscale Eenheid VpB gedaan. De vordering VpB is daartoe overgedragen aan de Holding. Dit bedrag is in rekening courant verrekend.

De aan het boekjaar toe te rekenen VpB is inclusief de afwikkeling van verschillen na de ontvangst van definitieve aanslagen van de Belastingdienst. In dat kader is een verschil van € 11.648 als bate in 2019 verwerkt. Dit verschil is een gevolg van de Carry Back van 2017 naar 2016, waardoor het belastbaar bedrag geheel binnen het lagere tarief kon worden afgewikkeld.

Dokterszorg Friesland Holding BV

Enkelvoudige balans per 31 december 2019

in hele euro's
na resultaatbestemming

	31 december 2019	31 december 2018
<u>ACTIVA</u>		
Financiële vaste activa		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	3.003.593	2.761.493
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	2.680	434
Rekening-courant Groepsmaatschappijen	194.382	195.901
Overige vorderingen	237	-
Overlopende activa	9.477	200.173
	206.776	396.508
Liquide middelen	811.313	663.466
TOTAAL	4.021.682	3.821.467
<u>PASSIVA</u>		
Eigen vermogen		
Gestort kapitaal	18.000	18.000
Agioreserve	629.795	629.795
Wettelijke reserves	2.193.555	2.174.025
Overige reserves	530.470	367.900
	3.371.820	3.189.720
Voorzieningen		
Overige voorzieningen		
Verplichtingen op balansdatum	15.723	120.381
Kortlopende schulden		
Rekening-courant Groepsmaatschappijen	100.161	13.380
Schulden aan leveranciers	37.655	49.389
Belastingen en premies sociale verzekeringen	80.645	74.733
Schulden ter zake van pensioenen	4.549	6.093
Overige schulden	151.143	118.994
Overlopend passiva	259.986	248.777
	634.139	511.366
TOTAAL	4.021.682	3.821.467

Dokterszorg Friesland Holding BV

Enkelvoudige Winst- en verliesrekening over 2019

in hele euro's

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
BEDRIJFSOPBRENGSTEN		
Netto-omzet		
Overige bedrijfsopbrengsten	<u>2.259.963</u>	<u>2.216.825</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	2.259.963	2.216.825
Bedrijfslasten		
Lonen en salarissen	1.012.925	1.025.084
Sociale lasten	266.554	254.185
Overige bedrijfskosten	<u>980.924</u>	<u>939.545</u>
Som der bedrijfslasten	2.260.403	2.218.814
Financiële baten en lasten		
Rentebaten	1.042	2.249
Rentelasten	602	260
Resultaat deelnemingen	<u>182.100</u>	<u>584.670-</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	182.100	584.670-
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	<u>-</u>	<u>-</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	<u>182.100</u>	<u>584.670-</u>

Dokterszorg Friesland Holding BV

Kasstroomoverzicht over 2019 (enkelvoudig)

in hele euro's en opgesteld volgens de indirecte methode

	Jaar 2019	Jaar 2018
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	182.100	-584.670
<u>Aanpassingen voor:</u>		
- Resultaat Deelnemingen (geen kasmutatie)	-182.100	584.670
- Andere mutaties deelnemingen	-60.000	-
- Mutaties voorzieningen	-104.658	106.194
	346.758-	690.864
<u>Veranderingen in werkkapitaal:</u>		
- Toename vorderingen en overlopende activa	-9.841	96.724
- Afname Rek.crt.schuld activa	1.519	-155.901
- Toename Rek.crt.schuld passiva	86.781	-366.757
- Afname crediteuren	-11.734	-47.739
- Toename overige schulden	36.517	49.836
- Toename overlopende passiva	11.891	7.272
	115.133	416.565-
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties *)</u>		
Ontvangen uit hoofde van winstbelastingen (betaald: -)	196.932	-4.670
Betaalde interest	-682	-260
Ontvangen interest	1.122	2.249
	197.372	-2.681
Toename geldmiddelen	<u>147.847</u>	<u>313.052-</u>

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2019

VASTE ACTIVA

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Deelneming Dokterszorg Friesland Subholding BV	1.869.414	1.646.844
Deelneming Dokterswacht Friesland BV	1.134.179	1.114.649
Totaal Deelnemingen in groepsmaatschappijen	<u>3.003.593</u>	<u>2.761.493</u>

Het verloop van deze post in het verslagjaar was als volgt:

Deelneming Dokterszorg Friesland Subholding BV

Waarde van de deelneming op 1 januari	1.646.844	1.736.139
Bij: door Dokterszorg Friesland Subholding BV verkregen agio	60.000	-
Exploitatieresultaat dit boekjaar	162.570	89.295-
Saldo per 31-12-2019	<u>1.869.414</u>	<u>1.646.844</u>

In 2019 is op de aandelen van Dokterszorg Subholding Friesland BV een extra storting gedaan van € 60.000. Deze storting is doorgegeven aan Doktersdiensten Friesland BV ter versterking van het eigen vermogen om een eenmalige verliessituatie op te kunnen vangen.

Deelneming Dokterswacht Friesland BV

Waarde van de deelneming op 1 januari	1.114.649	1.610.024
Exploitatieresultaat dit boekjaar	19.530	495.375-
Saldo per 31-12-2019	<u>1.134.179</u>	<u>1.114.649</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

Handelsdebiteuren

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Debiteuren	2.680	434
Totaal Vorderingen debiteuren	<u>2.680</u>	<u>434</u>

Alle vorderingen zijn in het begin van 2019 afgewikkeld. Een voorziening voor dubieusheid is derhalve niet nodig bevonden.

Als sprake is van creditering op inkopen en er daarmee per saldo een vordering op de leverancier ontstaat, dan zijn deze bedragen als vordering opgenomen.

Rekening-courant Groepsmaatschappijen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Dokterszorg Friesland Subholding BV te Heerenveen	40.000	40.000
Dokterswacht Friesland BV te Heerenveen	13.808	95.990
Doktersacademie Friesland BV te Heerenveen	-	40.229
Doktersdiensten Friesland BV te Heerenveen	-	19.682
Ketenzorg Friesland BV te Heerenveen	140.574	-
Totaal rekening-courant groepsmaatschappijen	<u>194.382</u>	<u>195.901</u>

De rekening-courant met Groepsmaatschappijen betreffen vorderingen die op korte termijn opvraagbaar zijn.

Over de rekening-courantverhoudingen is geen rente berekend, voor zover deze binnen dezelfde fiscale eenheid VpB zijn aangegaan. Indien er een rekening-courant buiten de fiscale eenheid is, dan wordt een rekenrente van 4% gehanteerd (2019 en 2018: Dokterswacht Friesland BV).

Overige vorderingen

	31-12-2019	31-12-2018
Nog te ontvangen bedragen	237	-
Te vorderen vennootschapsbelasting	-	-
Totaal Overige vorderingen	237	-

Overlopende activa

	31-12-2019	31-12-2018
Vooruitbetaalde bedragen en andere overlopende activa	9.477	5.139
Te vorderen Vennootschapsbelasting	-	195.034
Totaal overlopende activa	9.477	200.173

De te vorderen Vennootschapsbelasting 2018 betreft de aangevraagde Carry-Back t.b.v. het verlies Ketenzorg uit nacalculatie 2017. Deze aangifte is definitief geworden in 2019 en tevens financieel afgehandeld in het boekjaar. De rekenverschillen zijn ten gunste van dit boekjaar gebracht.

Liquide middelen

	31-12-2019	31-12-2018
Bank- en girosaldi	811.313	663.466
Totaal Liquide middelen	811.313	663.466

Overzicht bankrekeningen bank- en girosaldi

Rekening-courant Rabobank	211.313	13.466
Reserveringsrekening Rabobank	600.000	650.000
Totaal bank- en girosaldi	811.313	663.466

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking aan de vennootschap.

Er zijn geen zekerheden gesteld en er zijn geen garanties afgegeven, die de vrije opneembaarheid zouden beperken.

EIGEN VERMOGEN

Gestort kapitaal

	31-12-2019	31-12-2018
Gewone aandelen	18.000	18.000
Totaal Gestort kapitaal	18.000	18.000

De vennootschap is op 9 februari 2012 bij notariële akte opgericht. Enig aandeelhouder is thans de LHV- Huisartsenkring Friesland.

Agioreserve

	31-12-2019	31-12-2018
Ontvangen agio	629.795	629.795
Totaal Agio	629.795	629.795

Het verloop van deze post in het verslagjaar was als volgt:

Algemene agioreserve bij de start van het boekjaar	629.795	629.795
Bij: in het verslagjaar ontvangen agio	-	-
Saldo per 31-12-2019	629.795	629.795

Tot en met het verslagjaar is door de vennootschap voor € 116.558 agio gestort op de aandelen van Doktersacademie Friesland BV. De waarde van deze storting is opgenomen onder de post 'Deelnemingen in Groepsmaatschappijen'.

Daarnaast is in 2014 door de toenmalige aandeelhouder Ondernemende Huisartsenvereniging Friesland (OHF) agio betaald, bestemd om het vermogen van de Holding te versterken als risicokapitaal ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen.

Wettelijke reserves

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Reserve deelnemingen	2.193.555	2.174.025
Totaal Wettelijke reserves	<u>2.193.555</u>	<u>2.174.025</u>

De wettelijke reserve deelnemingen is in 2012 ontstaan door dotatie na verkrijging van de aandelen van Dokterswacht Friesland BV op 21 februari 2012. De reserve bestaat uit het verschil tussen de verkregen waarde en de geleverde tegenprestatie (€ 1). Deze reserve is niet vatbaar voor enige uitkering.

Deze reserve moet worden aangehouden omdat bij de dochtermaatschappij Dokterswacht Friesland BV een reserve (RAK) aanwezig is, die op grond van landelijke regelgeving moet worden aangehouden.

De reserve is in 2014 aangevuld door het verkrijgen van de aandelen van Ketenzorg Friesland BV door Dokterszorg Friesland Subholding BV. De hoogte van de aanvulling komt overeen met het aanwezige eigen vermogen volgens de eindbalans op 31-12-2013 van Ketenzorg Friesland BV. Op deze post wordt niet meer gemuteerd.

Verloop 'Wettelijke reserves' in het verslagjaar:

Saldo per 31-12-2018	2.174.025	2.669.400
Bij: verkregen in het verslagjaar	-	-
Exploitatieresultaat in het verslagjaar, niet uitkeerbaar	19.530	-495.375
Saldo per 31-12-2019	<u>2.193.555</u>	<u>2.174.025</u>

Overige reserves

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Algemene reserve	530.470	367.900
Totaal Overige reserves	<u>530.470</u>	<u>367.900</u>

Het verloop in het verslagjaar was als volgt:

Saldo per 31-12-2018	367.900	457.195
Bij: Positief exploitatieresultaat in het verslagjaar	-	-
Af: Negatief exploitatieresultaat in het verslagjaar (excl. niet-uitkeerbaar)	162.570	89.295-
Saldo per 31-12-2019	<u>530.470</u>	<u>367.900</u>

Voorzieningen

Overige voorzieningen

Verplichtingen op balansdatum

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Jubileumvoorziening ex RJ 271.4	15.723	15.381
Beëindigingsvergoedingen personeel	-	105.000
Totaal Verplichtingen op balansdatum	<u>15.723</u>	<u>120.381</u>

Het verloop van de voorzieningen was als volgt:

Stand op 1 januari van het boekjaar	120.381	14.187
Bij: dotaties en overboekingen	342	106.194
Af: onttrekkingen en vrijval	-105.000	-
Stand op 31 december van het boekjaar	<u>15.723</u>	<u>120.381</u>

De jubileumvoorziening is in 2019 vastgesteld volgens de laatst bekende regels. De verplichte reservering is daarmee eind 2019 op niveau met de betreffende richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ 271).

De reservering wegens beëindigingsvergoedingen is geheel afgewikkeld door het juridisch afsluiten van het traject. Het verschil tussen de reservering en de uiteindelijke kosten van afwikkeling is ten gunste van het boekjaar gebracht.

Kortlopende schulden

Rekening-courant Groepsmaatschappijen	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Doktersacademie Friesland BV te Heerenveen	21.942	-
Doktersdiensten Friesland BV te Heerenveen	78.219	-
Ketenzorg Friesland BV te Heerenveen	-	13.380
Totaal rekening-courant groepsmaatschappijen	<u>100.161</u>	<u>13.380</u>

De rekening-courant met Groepsmaatschappijen betreffen vorderingen en schulden die op korte termijn opvraagbaar zijn. Over de rekening-courantverhoudingen wordt 4% rente berekend, voor zover deze buiten de fiscale eenheid VpB zijn aangegaan.

Schulden aan leveranciers

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Crediteuren	37.655	49.389
Totaal Schulden aan leveranciers	<u>37.655</u>	<u>49.389</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Te betalen termijnen loonaangiften	80.645	74.733
Totaal Belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>80.645</u>	<u>74.733</u>

Dit betreffen de nog af te dragen werkgeversheffingen en ingehouden loonheffing over de maand december, de eindheffing over het boekjaar en correcties over de afgelopen perioden.

Schulden ter zake van pensioenen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Nog te af te dragen premies aan het pensioenfonds PFZW	4.549	6.093
Totaal Schulden ter zake van pensioenen	<u>4.549</u>	<u>6.093</u>

Overige schulden

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Schulden uit hoofde van vakantiegelden	64.103	60.474
Schulden uit hoofde van verlofdagen	76.727	57.020
Overige schulden ter zake van salarissen en toeslagen	3.296	1.500
Verschuldigde vennootschapsbelasting	4.345	-
Overige kortlopende schulden	2.672	-
Totaal Overige schulden	<u>151.143</u>	<u>118.994</u>

De overige schulden ter zake van salarissen en toeslagen betreffen bedragen waarvan de betalingsverplichting in het boekjaar is ontstaan en waarvan de betaling in het volgende boekjaar zal plaatsvinden.

De te vorderen of verschuldigde vennootschapsbelasting c.q. Omzetbelasting betreft het saldo van deze belastingen op balansdatum voor de Fiscale Eenheid Dokterszorg Groep.

Overlopend passiva

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Egalisatierekening huurverplichtingen	119.683	139.130
Af te dragen Omzetbelasting	8.019	10.931
Nog te betalen kosten	30.156	1
Nog te betalen accountantskosten	102.128	98.715
Totaal Overlopende passiva	<u>259.986</u>	<u>248.777</u>

In de Overige overlopende passiva is de 'Egalisatierekening huurverplichtingen' opgenomen. Via deze post wordt de huurvrije periode van 1,5 jaar die is bedongen bij aanvang van de huur verdeeld over de gehele huurperiode 2015-2027. De totale huursom die in jaar 2 t/m 12 betaald moet worden is geëgaliseerd over de gehele huurperiode van 12 jaar. Dit betreft de huur van de kantoorgedeelten op de 1e en 2e bouwlaag van het pand aan de K.R. Poststraat te Heerenveen.

Onder de 'Nog te betalen kosten' zijn ultimo het jaar de bedragen begrepen, waarvan de betalingsverplichting vaststaat maar waarvoor ten tijde van het opstellen van de jaarrekening nog geen definitieve facturen of afrekeningen beschikbaar waren. De hiermee naar verwachting gemoeide bedragen zijn berekend op basis van inschattingen, gegeven de onderliggende stukken.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Meerjarige financiële verplichtingen

Door de vennootschap zijn langlopende verplichtingen aangegaan uit hoofde van huur tot een jaarbedrag van € 204.800 met een resterende looptijd van 1 tot 4 jaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Aan het einde van het 1e kwartaal 2020 voltrok zich de verspreiding van een Corona-virus dat leidde tot een pandemie onder de naam Covid-19. Deze situatie heeft ook op vele aspecten van de bedrijfsvoering van Dokterszorg invloed. De omvang daarvan laat zich bij het opstellen van de jaarrekening lastig schatten, omdat ook wij de duur en de impact van deze pandemie en de economische gevolgen op dit moment niet kunnen overzien.

De economische aspecten voor de bedrijfsvoering in de Holding zijn naar het zich laat aanzien beperkt. Er zijn derhalve geen balansposten die thans een wijziging in waardering moeten ondergaan.

Toelichting op de enkelvoudige Winst- en verliesrekening over 2019

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Netto-omzet

Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Doorberekende kosten bedrijfs- en directievoering voor groepsmaatschappijen	2.252.982	2.209.517
Andere opbrengsten	6.981	7.308
Totaal Overige bedrijfsopbrengsten	<u>2.259.963</u>	<u>2.216.825</u>

De doorberekende kosten zijn in rekening gebracht aan de onderliggende werkmaatschappijen op basis van de geregistreerde afname c.q. de beste schatting van de mate van afname van de centrale dienstverlening.

De 'Andere opbrengsten' betreffen eigen inkomsten van de vennootschap inzake dienstverlening aan derden.

BEDRIJFSLASTEN

Lonen en salarissen

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
<i>Brutosalarissen</i>		
Salariskosten directie en stafpersoneel algemene diensten	965.767	937.048
Doorberekende salariskosten gedetacheerd personeel	-86.232	-60.863
Af: ontvangen ziekengelden	-23.038	-31.762
Totaal Lonen en salarissen	<u>856.497</u>	<u>844.423</u>

De 'Doorberekende salariskosten' betreft de kosten van medewerkers die in loondienst zijn van de Holding resp. van een andere werkgever binnen de groep en werkzaamheden voor andere groepsmaatschappijen resp. de Holding verrichten. Alle doorbelastingen worden berekend tegen de werkelijke kosten van het werkgeverschap; in de onderlinge verhoudingen worden geen toe- of afslagen berekend.

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
<i>Betaalde CAO-toeslagen</i>		
ANW toeslag	140	-
Vakantietoeslag	82.306	74.958
Uitbetaalde vakantiedagen minus vrijval voorziening	23.422	15.564
Eindejaarsuitkering	68.516	60.644
Beëindigingsovereenkomsten en andere eenmalige uitkeringen	17.956	29.495
Subtotaal	<u>156.428</u>	<u>180.661</u>
Totaal salariskosten personeel in loondienst	<u>1.012.925</u>	<u>1.025.084</u>

Onder de post 'andere eenmalige uitkeringen' is de vrijval begrepen van een deel van een eerder getroffen reservering die voor dat deel niet nodig is voor de finale afwikkeling in 2020.

Sociale lasten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Premies pensioenverzekeringen	99.611	94.033
Premies werknemersverzekeringen	161.783	157.290
Eindheffing en andere sociale lasten	5.160	2.862
Totaal Sociale lasten	<u>266.554</u>	<u>254.185</u>

Aantal personeelsleden in personen en formatieplaatsen

Het gemiddeld aantal personeelsleden over het verslagjaar bedraagt:

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
In personen	23,9	23,6
In formatieplaatsen	18,64	18,16

Mededeling in het kader van de pensioenregeling

De pensioenpremie is in het boekjaar niet verhoogd ten opzichte van de premie in het voorgaande boekjaar. De verdeling van de pensioenlast is eveneens ongewijzigd gebleven: 50% komt ten laste van de werknemer en 50% ten laste van de werkgever.

De dekkingsgraad bij het pensioenfonds bedraagt ultimo 2019: 96,5% (2018: 101,3%). Volgens de regels van de toezichthouder (DNB) dient een dekkingsgraad van 124,8% aanwezig te zijn om te kunnen indexeren. PFZW meldt: "Het nieuwe jaar is begonnen met geruststellend nieuws: de PFZW-pensioenen gaan in 2020 niet omlaag. Het behaalde rendement van 18,8% in 2019 leidt tot een forse stijging van het pensioenvermogen, echter de verplichtingen zijn ook met ongeveer 17,7% toegenomen. Daarom is het nodig dat we dit jaar tot definitieve afspraken komen over de toekomst van het Nederlandse pensioenstelsel. Want wij kijken uit naar het moment dat we écht goed nieuws kunnen melden: een pensioen dat - als het goed gaat met de economie - kan meegroeien met de stijgende prijzen."

De vennootschap ziet in deze mededelingen geen aanleiding om de pensioenvoorziening voor haar werknemers aan te passen.

Overige bedrijfskosten

	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
Overige personeelskosten	218.377	206.414
Kosten extern personeel	84.649	154.376
Vervoerskosten	-	193
Huisvestingskosten	224.018	203.641
Kosten automatisering	206.845	90.813
Kosten telecom	14.147	591
Organisatiekosten	232.888	283.517
Totaal overige bedrijfskosten	980.924	939.545

Specificatie overige personeelskosten

	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
Kosten gezondheidszorg personeel (Arbo)	22.318	39.408
Kosten bij- en nascholing personeel	45.408	44.203
Reis- en verblijfskosten	46.063	45.108
Kosten personeelsverzekeringen groep	14.012	10.790
Kosten ondernemingsraad	14.632	5.210
Kosten werving & selectie	24.245	27.832
Overige personeelskosten	51.699	33.863
Totaal overige personeelskosten	218.377	206.414

De kosten voor werving en selectie zijn belangrijk hoger omdat meer gebruik gemaakt is van externe wervingbureau's. O.a. voor de werving van opvolgende leden van de RvC.

Specificatie kosten extern personeel

	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
Kosten extern personeel medisch en ander advies	383	81.097
Kosten extern personeel vervanging stafdiensten	84.266	73.279
Totaal kosten extern personeel	84.649	154.376

Door enkele situaties van langdurende afwezigheid wegens ziekte is in 2018 meer extern vervangen.

Specificatie Vervoerskosten

	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
Overige vervoerskosten	-	193
Totaal vervoerskosten	-	193

Dit betreft spoedvervoer van vergaderstukken e.d.

<u>Specificatie Huisvestingskosten</u>	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Huurkosten en dienstverlening huisvesting	171.078	152.001
Schoonmaakkosten	27.473	28.528
Kosten catering en keukenbenodigdheden	23.418	21.869
Overige huisvestingskosten	27.599	30.931
Doorberekende huisvestingskosten	-25.550	-29.688
Totaal huisvestingskosten	<u>224.018</u>	<u>203.641</u>

Met ingang van de ingebruikname van de nieuwe huisvesting (maart 2015) worden de huisvestingskosten voor de groep via de Holding afgewikkeld. Dit, met uitzondering van de huisvesting van de Dokterswacht (posten en Triagecenter). De Dokterswacht heeft hiervoor eigen huurovereenkomsten afgesloten die zij ook zelf afwikkelt.

De doorberekende huisvestingskosten zijn de ontvangsten voor bijdrage in de huur en dienstverlening gebouw wegens onderverhuur van een gedeelte van de kantoorruimten aan een derde (Zorgbelang). Deze overeenkomst is begin 2018 ingegaan en is voor meerdere jaren overeengekomen.

<u>Specificatie kosten automatisering</u>	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Exploitatiekosten ICT-platform	114.772	26.724
Exploitatiekosten administratieve software	92.073	64.089
Totaal kosten automatisering	<u>206.845</u>	<u>90.813</u>

De specifieke softwarepakketten die in gebruik zijn bij de verschillende vennootschappen (Callmanager, KIS, e.d.) zijn in beheer bij de betreffende vennootschappen. De licentiekosten e.d. worden ook door die vennootschappen afgewikkeld. Met ingang van 2019 worden de kosten voor het medegebruik van het vernieuwde ICT- en telefonieplatform van Dokterswacht rechtstreeks aan de gebruikers doorbelast. De hogere kosten voor de vennootschap zijn daar het directe gevolg van.

<u>Specificatie kosten telecom</u>	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Onderhoudskosten telecom	14.147	591
Totaal kosten telecom	<u>14.147</u>	<u>591</u>

<u>Specificatie organisatiekosten</u>	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Kosten overige verzekeringen	19.525	23.811
Kantoorbenodigdheden	27.613	12.035
Accountantskosten	41.030	93.194
Kosten fiscale en andere advisering	14.857	73.039
PR kosten (inclusief merkregistratie)	43.576	23.371
Vacatiegelden Raad van Commissarissen (incl. BTW)	60.702	44.618
Vacatiegelden Algemene Vergadering	11.989	-
Abonnementen en literatuur	7.392	13.012
Overige organisatiekosten	6.204	437
Totaal organisatiekosten	<u>232.888</u>	<u>283.517</u>

In 2019 zijn de accountantskosten herverdeeld over de diverse entiteiten. Wegens de wijziging in de scope van de te controleren vennootschappen is een directe toerekening van de kosten mogelijk geworden.

De RvC bestond in 2018 uit gemiddeld 4 personen (2018: 4). In 2019 is door de Algemene Vergadering besloten om de vergoeding voor de toezichthouder vast te stellen conform de richtlijnen volgens de Wet Normering Topinkomens (WNT). Nadere gegevens hierover zijn opgenomen in de jaarrekening 2019 van de WNT-plichtige entiteit Dokterswacht Friesland BV.

In het jaar 2019 zijn de aandelen van de vennootschap overgegaan naar een nieuwe eigenaar. Vanaf dat moment komen de vacatiegelden van de Algemene Vergadering ten laste van de vennootschap.

FINANCIELE BATEN EN LASTEN

Rentebaten

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Rentevergoeding arrangement creditgelden bank	72	694
Rentebaten derden (incl. Groep buiten FE VpB)	970	1.555
Totaal Rentebaten	<u>1.042</u>	<u>2.249</u>

De rentebaten derden bevatten de rentebaten die door de vennootschap in rekening zijn gebracht aan groepsmaatschappijen wegens rekening-courant verhoudingen buiten de fiscale eenheid vennootschapsbelasting.

Rentelasten

	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
Rentelasten bank (rekening-courant en kosten)	602	260
Totaal Rentelasten	<u>602</u>	<u>260</u>

Onder 'Rentelasten bank' zijn tevens de kosten begrepen voor het aanhouden van een rekening-courant met de Rabobank.

Resultaat deelnemingen

	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
Resultaat Dokterswacht Friesland BV	19.530	495.375-
Resultaat Dokterszorg Friesland Subholding BV	162.570	89.295-
Totaal Resultaat deelnemingen	<u>182.100</u>	<u>584.670-</u>

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

<i>Vennootschapsbelasting</i>	<i>Jaar 2019</i>	<i>Jaar 2018</i>
Berekende winstbelasting over het resultaat van het boekjaar	-	-
Totaal Winstbelasting over het resultaat	<u>-</u>	<u>-</u>

De voorlopige berekende winstbelasting is de aan het boekjaar toe te rekenen Vennootschapsbelasting. De afwikkeling met de Belastingdienst wordt door Dokterszorg Friesland binnen de Fiscale Eenheid VpB gedaan. De vordering of schuld VpB is daartoe overgedragen aan de Holding. Deze bedragen zijn in rekening courant verrekend. Een vordering van € 8.330 over voorgaande jaren is nog niet opgenomen vanwege de onzekerheid over de toekenning daarvan.

Toelichting op het kasstroomoverzicht (enkelvoudig) over 2019

Algemene grondslagen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de kortlopende schulden aan kredietinstellingen.

Samenstelling geldmiddelen

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Liquide middelen per begin boekjaar	663.466	976.518
Schulden aan kredietinstellingen per begin boekjaar	-	-
Geldmiddelen per begin boekjaar	663.466	976.518
Balansmutatie geldmiddelen in boekjaar	147.847 *)	313.052-
Geldmiddelen per einde boekjaar	<u>811.313</u>	<u>663.466</u>
Liquide middelen per einde boekjaar	811.313	663.466
Schulden aan kredietinstellingen per einde boekjaar	-	-
Totaal geldmiddelen	<u>811.313</u>	<u>663.466</u>

De bestemmingen voor de afname van de liquide middelen in het boekjaar zijn af te leiden uit het kasstroomoverzicht:

*) In hoofdlijnen zijn de bronnen de volgende geweest:

	<u>Jaar 2019</u>	<u>Jaar 2018</u>
Kapitaalstorting deelnemingen	-60.000 1	-
Mutaties op voorzieningen	-104.658 2	106.194
Rekening-courant mutaties groep (per saldo verschuldigd)	88.300 3	-522.658
Saldo mutaties overig werkkapitaal	<u>224.205</u>	<u>103.412</u>
Mutatie geldmiddelen in het boekjaar	<u>147.847</u>	<u>313.052-</u>

Toelichting:

- 1). Kapitaalstorting Dokterszorg Friesland Subholding BV t.b.v. Doktersdiensten Friesland BV
- 2). Afwikkeling en uitbetaling reservering transitiekosten

OVERIGE GEGEVENS

1. Controleverklaring

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is als zelfstandig document aan deze jaarrekening toegevoegd.

2. Winstbestemming

Artikel 20 (deels) van de statuten luidt als volgt:

1. De winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering.
2. De vennootschap kan slechts uitkeringen doen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet, de statuten of de regelgeving van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) moeten worden aangehouden.

3. Voorstel resultaatbestemming 2019

Met inachtneming van de statuten stelt de Raad van Bestuur van de vennootschap aan de algemene vergadering voor om het positieve resultaat over 2019 van € 182.100 toe te voegen aan de reserves.

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is dit voorstel reeds in de balans verwerkt.

Ondertekening jaarrekening:

Raad van Bestuur:

Ondertekend te Heerenveen, 19 juni 2020

.....
w.g. M.J. van der Werff,
Raad van Bestuur Dokterszorg Friesland Holding BV

De Raad van Commissarissen:

Ondertekend te Heerenveen, 19 juni 2020

.....
w.g. R.L. Kamman (voorzitter)

.....
w.g. F.J. Knoops

.....
w.g. H.J. Reesink

.....
w.g. K.T. Visser

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering en het bestuur van Dokterszorg Friesland Holding B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Dokterszorg Friesland Holding B.V. te Heerenveen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Dokterszorg Friesland Holding B.V. op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
- ▶ de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2019;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Dokterszorg Friesland Holding B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van onzekerheid omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en onze controleverklaring daarbij zijn gebaseerd op de condities op het moment dat deze zijn opgemaakt. De situatie verandert van dag tot dag en leidt inherent tot onzekerheid. Ook Dokterszorg Friesland Holding B.V. wordt met deze onzekerheid geconfronteerd, die is uiteengezet in het bestuursverslag onder 4.0 Risicoparagraaf en de toelichting opgenomen bij de gebeurtenissen na balansdatum op pagina 21 en 35. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het in het voorwoord opgenomen bestuursverslag;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 24 juni 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.J. Noordhoff RA